

**STRATEGICKÝ PLÁN UDRŽITELNÉHO
ROZVOJE MĚSTA CHRUDIMI
2015 - 2030**

POSOUZENÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

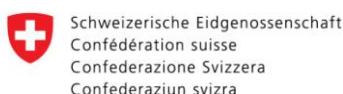
dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění

ČERVENEC 2015

POSOUZENÍ VLIVŮ KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

podle § 10e zák. č. 100/2001 Sb., v platném znění

Strategický plán udržitelného rozvoje města Chrudim 2015 - 2030

Ministerstvo životního prostředí

Předkladatel koncepce : **Město Chrudim**

Resselovo náměstí 77, 537 16 Chrudim

Oprávněný zástupce : Mgr. Petr Řezníček, starosta

Kontaktní osoba : Jana Harváňková, DiS.

Městský úřad, Odbor územního plánování a regionálního rozvoje
Pardubická 67, 537 16 Chrudim

tel. : 604 418 676, e-mail : jana.harvankova@chrudim-city.cz

Zpracovatelka vyhodnocení : **RNDr. Irena Dvořáková**

Slezská 549, 537 05 Chrudim

tel. : 605 762 872, e-mail : eaudit@seznam.cz

Doklad o autorizaci podle § 19 zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění :

- osvědčení odborné způsobilosti k posuzování vlivů na životní prostředí vydáno MŽP ČR dne 16.9.1998 pod č.j. 7401/905/OPVŽP/98, č. autorizace 6629/ENV/11

.....
razítko a podpis

Datum zpracování : **3.7.2015**

OBSAH

OBSAH	3
VYSVĚTLENÍ ZKRATEK	4
ÚVOD	5
1. OBSAH A CÍLE KONCEPCE, JEJÍ VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM	6
2. INFORMACE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ A JEHO PRAVDĚPODOBNÝ VÝVOJ BEZ PROVEDENÍ KONCEPCE.....	12
3. CHARAKTERISTIKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V OBLASTECH, KTERÉ BY MOHLY BÝT PROVEDENÍM KONCEPCE VÝZNAMNĚ ZASAŽENY	34
4. VEŠKERÉ SOUČASNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ JSOU VÝZNAMNÉ PRO KONCEPCI, ZEJMÉNA VZTAHUJÍCÍ SE K OBLASTEM SE ZVLÁŠTNÍM VÝZNAMEM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (NAPŘ. OBLASTI VYŽADUJÍCÍ OCHRANU PODLE ZVLÁŠTNÍCH PŘEDPISŮ).....	34
5. CÍLE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ STANOVENÉ NA MEZINÁRODNÍ, KOMUNITÁRNÍ NEBO VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI, KTERÉ MAJÍ VZTAH KE KONCEPCI, A ZPŮSOB, JAK BYLY TYTO CÍLE VZATY V ÚVAHU BĚHEM JEJÍ PŘÍPRAVY, ZEJMÉNA PŘI POROVNÁNÍ VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ	36
6. ZÁVAŽNÉ VLIVY (VČETNĚ SEKUNDÁRNÍCH, SYNERGICKÝCH, KUMULATIVNÍCH, KRÁTKODOBÝCH, STŘEDNĚDOBÝCH A DLOUHODOBÝCH, TRVALÝCH A PŘECHODNÝCH, POZITIVNÍCH A NEGATIVNÍCH VLIVŮ) NAVRHOVANÝCH VARIANT KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	38
7. PLÁNOVANÁ OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, SNÍŽENÍ NEBO KOMPENZACI VŠECH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ VYPLÝVAJÍCÍCH Z PROVEDENÍ KONCEPCE	44
8. VÝČET DŮVODŮ PRO VÝBĚR ZKOUMANÝCH VARIANT A POPIS, JAK BYLO POSUZOVÁNÍ PROVEDENO, VČETNĚ PŘÍPADNÝCH PROBLÉMŮ PŘI SHROMAŽĎOVÁNÍ POTŘEBNÝCH ÚDAJŮ (NAPŘ. TECHNICKÉ NEDOSTATKY NEBO NEDOSTATEČNÉ KNOW-HOW)	45
9. STANOVENÍ MONITOROVACÍCH UKAZATELŮ (INDIKÁTORŮ) VLIVU KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	45
10. POPIS PLÁNOVANÝCH OPATŘENÍ K ELIMINACI, MINIMALIZACI A KOMPENZACI NEGATIVNÍCH VLIVŮ ZJIŠTĚNÝCH PŘI PROVÁDĚNÍ KONCEPCE	48
11. STANOVENÍ INDIKÁTORŮ (KRITÉRIÍ) PRO VÝBĚR PROJEKTU	49
12. VLIVY KONCEPCE NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ.....	49
13. NETECHNICKÉ SHRUTÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ.....	50
14. SOUHRNNÉ VYPOŘÁDÁNÍ VYJÁDŘENÍ OBDRŽENÝCH KE KONCEPCI Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ	51
15. ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ.....	52
POUŽITÉ PODKLADY A LITERATURA.....	53

VYSVĚTLENÍ ZKRATEK

BSK ₅	Biologická spotřeba kyslíku (5-denní)
č.h.p.	Číslo hydrologického pořadí
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČOV	Čistírna odpadních vod
HGR	Hydrogeologický rajón
CHSK _{Cr}	Chemická spotřeba kyslíku (dichromanem)
k.ú.	Katastrální území
KHS	Krajská hygienická stanice
KrÚ	Krajský úřad
LBC, LBK	Lokální biocentrum, lokální biokoridor
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NH ₃	Amoniak
NO ₂	Oxid dusičitý
NO _x	Oxidy dusíku
OZE	Obnovitelné zdroje energie
PM ₁₀ , PM _{2,5}	Suspendované částice, frakce 10 a 2,5 μm
PR	Přírodní rezervace
Q ₁₀₀	Průtok - stoletý
RBC, RBK	Regionální biocentrum, regionální biokoridor
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SO ₂	Oxid siřičitý
SPŽP	Státní politika životního prostředí
STL	Středotlak
ÚSES	Územní systém ekologické stability
VN	Vysoké napětí
VVN	Velmi vysoké napětí
VTL	Vysokotlak

Nejsou uvedeny všeobecně známé a běžně používané zkratky – např. fyzikální jednotky.

ÚVOD

Následující dokument se zabývá posouzením koncepce "Strategický plán udržitelného rozvoje města Chrudimi 2015 - 2030" dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění.

Posouzení je vypracováno na základě Závěru zjišťovacího řízení vydaného Krajským úřadem Pardubického kraje č.j. KrÚ 41333/201 5/OŽPZ/PP dne 24.6.2015, ve kterém je uvedeno, že koncepce bude posuzována dle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění.

Hodnocení je strukturováno dle požadavků přílohy č. 9 k zákonu č. 100/2001 Sb., v platném znění, zároveň je zaměřeno na požadavky Krajské hygienické stanice Pardubického kraje, územní pracoviště Chrudim (vyjádření č.j. KHSPA 07781/2015/HOK-CR ze dne 5.6.2015).

1. OBSAH A CÍLE KONCEPCE, JEJÍ VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM

Strategický plán udržitelného rozvoje města Chrudim 2015 - 2030 je koncipován jako dokument střednědobé až dlouhodobé koordinace veřejných a soukromých aktivit ekonomického, sociálního, kulturního a ekologického charakteru.

STRATEGICKÝ PLÁN je zaměřen na 4 rozvojové oblasti :

- Rozvojová oblast A - Ekonomika (ekonomika, podnikání, cestovní ruch).
- Rozvojová oblast B - Environmentální oblast (životní prostředí, územní rozvoj, doprava, bydlení).
- Rozvojová oblast C - Sociálně-společenská oblast (sociální oblast, zdraví, vzdělávání, kultura, sport, volnočasové aktivity).
- Rozvojová oblast D - Strategické řízení, kvalitní úřad a organizace města.

Dokument je zpracován na období 2015 - 2030.

STRATEGICKÝ PLÁN lze charakterizovat jako významný koncepční dokument, jehož úkolem je sjednotit pohled na celkový rozvoj dotčeného území, definovat dlouhodobé cíle a priority, které jsou v souladu s udržitelným rozvojem města a návazně navrhnout konkrétní projekty vč. jejich způsobu realizace a financování.

STRATEGICKÝ PLÁN má sloužit především jako podklad pro :

- střednědobé až dlouhodobé plánování rozvoje města, které je v souladu s udržitelným rozvojem města
- zapojování občanů, neziskových organizací, podnikatelů a dalších organizací do rozvojových aktivit města
- sestavování rozpočtu města
- práci na tvorbě územního plánu obce, resp. změn územního plánu
- posuzování regionálních a nadregionálních plánů a programů z pohledu města
- aktivní marketing města
- zodpovědný vstup města do podnikání
- vstup města do různých sdružení a svazků

Cíle STRATEGICKÉHO PLÁNU se odvíjejí od rozvojové vize města :

Chrudim, město s bohatou historií, vysokou kvalitou života, slibnou budoucností - udržitelné a zdravé město, kde stojí za to žít.

Vize je rozpracována do jednotlivých rozvojových oblastí, jež jsou dále rozvedeny do specifických cílů.

Specifické cíle jsou ve STRATEGICKÉM PLÁNU chápány jako prioritní cíle - vyjadřují, čeho chce město ve spolupráci s dalšími subjekty a institucemi působícími ve městě a ve vztahu k dané rozvojové oblasti dosáhnout. Pro potřeby plánu byl v každé rozvojové oblasti definován různý počet specifických cílů, které jsou považovány co do důležitosti za rovnocenné.

Celkem je ve 4 rozvojových oblastech navrženo 11 specifických cílů, které navazují na poznatky analytické části.

K naplnění jednotlivých specifických cílů je navržena řada opatření.

Opatření jsou spíše obecného charakteru tak, aby postihovala řešení cílů po celou dobu platnosti STRATEGICKÉHO PLÁNU a byla rámcem, v kterém budou každoročně přijímány konkrétní projekty / záměry - dle aktuální potřeby a finanční dostupnosti.

VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM

Státní politika životního prostředí ČR

Zásadní referenční dokument pro sektorové i regionální politiky z hlediska životního prostředí je Státní politika životního prostředí (SPŽP).

Státní politika životního prostředí byla zpracována MŽP na období 2004 - 2010, vzhledem k pozdějšímu schválení nové státní politiky platila až do roku 2012. V roce 2013 byla schválena nová Státní politika životního prostředí pro období 2012 - 2020.

Dokument směřuje k zajištění zdravého a kvalitního životního prostředí, má přispět k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a minimalizaci negativních dopadů na životní prostředí, včetně těch, které přesahují hranice státu.

Ochrana životního prostředí úzce souvisí s většinou sektorových politik a z tohoto zřetele je SPŽP průřezovou politikou, která musí být s ostatními sektorovými politikami jak koordinována, tak do nich integrována.

Ve Státní politice životního prostředí ČR jsou uplatněny zejména následující principy :

- Princip integrace politik
- Princip prevence
- Princip předběžné opatrnosti
- Princip "Znečišťovatel platí"
- Princip nákladové efektivity
- Zvyšování povědomí veřejnosti o otázkách životního prostředí
- Princip mezinárodní odpovědnosti

Dále jsou zde vymezeny čtyři tématické oblasti a dílčí priority (cíle) :

Tématická oblast	Priorita
1. Ochrana a udržitelné využívání zdrojů	1.1 Zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu
	1.2 Prevence a omezování vzniku odpadů a jejich negativního vlivu na životní prostředí, podpora jejich využívání jako náhrady přírodních surovin
	1.3 Ochrana a udržitelné využívání půdního a horninového prostředí
2. Ochrana klimatu a zlepšení kvality ovzduší	2.1 Snižování emisí skleníkových plynů a omezování negativních dopadů klimatických změn
	2.2 Snížení úrovně znečištění ovzduší
	2.3 Efektivní a přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie
3. Ochrana přírody a krajiny	3.1 Ochrana a posílení ekologických funkcí krajiny
	3.2 Zachování přírodních a krajinných hodnot
	3.3 Zlepšení kvality prostředí v sídlech
4. Bezpečné prostředí	4.1 Předcházení rizik
	4.2 Ochrana prostředí před negativními dopady krizových situací způsobenými antropogenními nebo přírodními hrozbami

Pro každou z těchto oblastí je stanovena řada priorit, dílčích cílů a opatření, které by tyto cíle měly naplňovat. Strategický plán by měl být s požadavky a cíly v tomto hlavním strategickém dokumentu v souladu.

Program rozvoje Pardubického kraje

Z pohledu Programu rozvoje Pardubického kraje pro období 2012 - 2016 s výhledem do roku 2020 je důležitý vztah koncepce ke strategickým cílům v prioritě C "Zdravé životní prostředí", které jsou dále uvedeny.

Program rozvoje Pardubického kraje byl schválen Zastupitelstvem Pardubického kraje usnesením Z/363/2011 dne 15.12.2011.

PRIORITA C : ZDRAVÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Přehled strategických cílů :

- Zajistit šetrné hospodaření v souvislosti s rozrůstáním infrastruktury v území a zachovat krajinný ráz vybraných regionů.

- Dosáhnout vyššího stupně napojení jednotlivých území kraje, zejména jeho okrajových částí, na základní technickou infrastrukturu a rozvoj komplexní péče o povrchové i podzemní vody.
- Adekvátně a objektivně chránit a zvyšovat kvalitu jednotlivých složek životního prostředí v kraji, zejména v postižených lokalitách.
- Efektivně zajišťovat ochranu a bezpečnost obyvatelstva a včasnou pomoc v případě mimořádných událostí a krizových situací.

Přehled opatření :

- C.1 Podpora multifunkčního zemědělství a péče o krajinu.
- C.2 Podpora efektivního nakládání s odpady.
- C.3 Rozvoj infrastruktury vodního hospodářství a zvýšení ochrany vodních zdrojů v území.
- C.4 Zkvalitnění stavu energetické infrastruktury a zvýšení její účinnosti a šetrnosti, podpora úspor energií.
- C.5 Podpora zvyšování kvality jednotlivých složek životního prostředí.
- C.6 Zvyšování bezpečnosti a ochrany obyvatel kraje.

Významnými podklady pro vyhodnocení koncepce z hlediska vazeb na cíle ochrany životního prostředí jsou další koncepční materiály zpracované na krajské úrovni se vztahem k životnímu prostředí :

- Koncepce ekologické výchovy
- Plán odpadového hospodářství Pardubického kraje
- Koncepce odpadového hospodářství kraje
- Koncepce zemědělské politiky a rozvoje venkova
- Koncepce protipovodňové ochrany Pk
- Program rozvoje vodovodů a kanalizací kraje
- Koncepce ochrany přírody Pk
- Studie potenciálního vlivu výškových staveb a větrných elektráren na krajinný ráz území Pk
- Aktualizace programu snížení emisí a zlepšení kvality ovzduší Pk
(zdroj : www.pardubickykraj.cz)

Rozvojové dokumenty města Chrudim

Město má zpracovanou evidenci všech dokumentů strategické a koncepční povahy.

Veškeré platné relevantní dokumenty uveřejňuje město Chrudim na portálu pro strategické řízení a udržitelný rozvoj měst a obcí DataPlán (www.chrudim.eu).

V současné době se jedná o následující dokumenty :

Strategie

- Strategický plán rozvoje města Chrudimě (2004 - 2015)
- Akční plán rozvoje města Chrudimě (2012 - 2015)

Koncepce

- Plán bezpečná komunita - stop úrazům (od r. 2010)
- EMAS – Systém environmentálního řízení a auditu města Chrudim (od r. 2009)
- Koncepce rozvoje cestovního ruchu města Chrudim (2009 - 2018)
- Koncepce podpory sportu ve městě Chrudim (2011 - 2014)
- Komunitní plán sociálních služeb ve městě Chrudim (2012 - 2015)
- Koncepce prevence kriminality města Chrudim (2012 - 2016)
- Koncepce rozvoje sportovních areálů do roku 2015 (2012 - 2015)
- Koncepce základního školství v Chrudimi do roku 2014 (2004 - 2014, akt. 2011)
- Koncepce rozvoje rekreačních lesů Podhůra (2011 - 2015)
- Akční plán Komunitního plánu sociálních služeb ve městě Chrudim (2013)
- Územní plán města Chrudim (2013)
- Zdravotní plán města Chrudim (2014 - 2015)

Jednotlivé dílčí koncepce a plány jsou provázány se Strategickým plánem rozvoje města Chrudimě a tato návaznost bude zajištěna i do budoucna. Platnost většiny stávajících koncepcí končí v letech 2014 – 2016, proto vyvstane požadavek jejich aktualizace i ve vazbě na aktuální strategický plán. Zároveň existuje provazba akčního plánu strategického plánu rozvoje města Chrudim na Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR. Na portálu pro strategické řízení (www.databaze-strategie.cz) jsou vloženy všechny strategie, tak propojení na krajskou strategii a národní strategie.

V územním plánu existují limity území, které musí být v rámci strategického plánu i dalších koncepčních dokumentů respektovány. Limity území vycházejí primárně z legislativy, pro území Chrudim jsou konkretizovány v územně analytických podkladech (územní plán města).

(www.chrudim.eu)

Projekt Chrudim - Zdravé město a místní Agenda 21

Projekt Chrudim – Zdravé město tvoří základní koncepční východisko Strategického plánu rozvoje města Chrudimě a je místní Agendou 21.

Cílem projektu je zvyšování kvality života obyvatel Chrudimě, podpora zdraví, a to vše při respektování principů udržitelného rozvoje, který je v souladu se strategickým plánováním a probíhá za předpokladu zapojení veřejnosti.

Zdravé město a místní Agenda 21 se zabývá všemi oblastmi života ve městě, které mohou mít vliv na zdraví a pohodu obyvatel. Nejedná se pouze o stav prostředí, ale zejména o životní styl lidí a o jejich pocit spokojenosti ve městě.

Chrudim je do Projektu Zdravé město a místní Agenda 21 zapojena od roku 2001.

(www.chrudim.eu)

2. INFORMACE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ A JEHO PRAVDĚPODOBNÝ VÝVOJ BEZ PROVEDENÍ KONCEPCE

Krajinný ráz :

Krajinným rázem se rozumí zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určité oblasti či místa. Před činnostmi, které by mohly vést ke snížení jeho estetické a přírodní hodnoty je chráněn zákonem.

Krajina zájmového území je podle způsobu využití lesozemědělskou krajinou, v rámci typu reliéfu se jedná o krajinu rovin. Jedná se o běžný krajinný typ.

Chrudimsko má nadprůměrný podíl kvalitní zemědělské půdy – na převážné části zemědělské půdy se pěstuje obilí a cukrová řepa. Značná část území je zalesněna a lesní komplexy jsou využívány k rekreačním účelům.

Mezi území s vysokými hodnotami krajinného rázu patří např. severovýchodní okraj města podél Chrudimky (významná krajinná osa) s krajinářsky hodnotnými přírodními prvky a tím i výraznými přírodními a estetickými hodnotami, velkým zastoupením neprodukčních ploch a omezeným využitím ploch pro rekreaci a trvalé bydlení.

Nízké parametry krajinného rázu naopak vykazují příměstské oblasti s koncentrací průmyslových, obytných a obchodních zón (Tesco, Albert a Kaufland, Tovární ulice, areál Transporty).

Příroda a biodiverzita :

Ekosystémy

V Chrudimi je možné se setkat s přírodě blízkými ekosystémy v revitalizovaném náhonu Chrudimky v úseku od divadla podél ul. Koželužská, ve slepém ramenu Chrudimky po osadu Vestec a v prostoru přírodní památky Ptačí ostrovy. Hodnotná teplomilná bylinná a křovinná stanoviště se nacházejí nad lokalitou Plochá dráha a podél pěší cesty od ul. Pod Kopcem k Hyksovu Peklu. Nejhodnotnější ekosystémy jsou zařazeny do vyšších kategorií ochrany. Tím jsou přírodní památka Ptačí ostrovy (vodní a mokřadní lokality, hnízdiště ptactva) a přírodní rezervace Habrov (dubohabřina s chráněnou jarní květenou a přilehlá různorodá neprodukční stanoviště, sloužící jako refugium pro volně žijící druhy živočichů).

Zvláště chráněná území

Jedná se o jedinečná, po přírodní stránce hodnotná území s průkazným výskytem stabilních populací zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin.

Ve správním území města Chrudim se nacházejí dvě maloplošná zvláště chráněná území – přírodní památka Ptačí ostrovy a přírodní rezervace Habrov.

Na jihozápadě zasahuje do území města Chrudim chráněná krajinná oblast Železné hory.

Přírodní památka Ptačí ostrovy

- rozloha 10,1654 ha
- v k.ú. Chrudim, rozprostírá se v SV části města Chrudim mezi řekou Chrudimkou a přilehlými náhony na jejím pravém břehu

Přírodní památka byla zřízena za účelem ochrany říčního toku Chrudimky s přilehlými náhony lemovaného zbytky lužních porostů, břehovými a suťovými porosty na svažitéch pozemcích. Významná hnízdiště chráněných druhů ptactva (ledňáček říční, žluva hajní), unikátní havraní kolonie, výskyt obojživelníků. Dále je zde zastoupena řada přírodních stanovišť od volné vodní plochy přes olšiny až po suťové javořiny. Z rostlinných druhů se zde vyskytuje dymnivka dutá, křivavec žlutý, sasanka hajní, sasanka pryskyřníkovitá, podbílek šupinatý a další. Pestrá skladba dřevin.

Přírodní rezervace Habrov

- rozloha 20,6012 ha
- převážně v k.ú. Topol, malá část v k.ú. Tuněchody

Lokalita vzácných teplomilných rostlinných společenstev v dubohabrovém porostu (lilie zlatohlavá, sasanka hajní, dymnivka dutá aj.) doplněném na okrajích keřovými lemy, lučními enklávami i vlhkými až mokřadními stanovišti. Území bohaté na výskyt různých druhů obratlovců i bezobratlých. V jižní části směrem k osadě Topol se nachází památkově chráněné pravěké hradiště z konce neolitického období.

Lokality soustavy NATURA 2000

Lokalitou podle § 45 písm. a – c) a e) zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění je evropsky významná lokalita CZ0534052 "**Dolní Chrudimka**" o výměře 65,581 ha, která zasahuje na území města okrajově u osady Kalousov u Tuněchod.

Krajinná charakteristika :

Koryto řeky Chrudimky, místy regulované, ve střední části zachovalého přírodního charakteru, s bohatě vyvinutým břehovým porostem.

Kvalita a význam :

Kromě cílového druhu klínatka rohatá (*Ophiogomphus cecilia*) se zde vyskytuje společenstvo reofilních druhů vážek (cenóza *Gomphus* – *Calopteryx splendens*); klínatka žlutohá (*Gomphus flavipes*). Celkem početná populace motýlice lesklé (*Calopteryx splendens*), nejhojnější vážkou je šidélko brvonohé (*Platycnemis pennipes*).

Památné stromy

Na katastrálním území Chrudim je vyhlášeno pět památných stromů, z toho tři buky, jeden platan a jeden jasan.

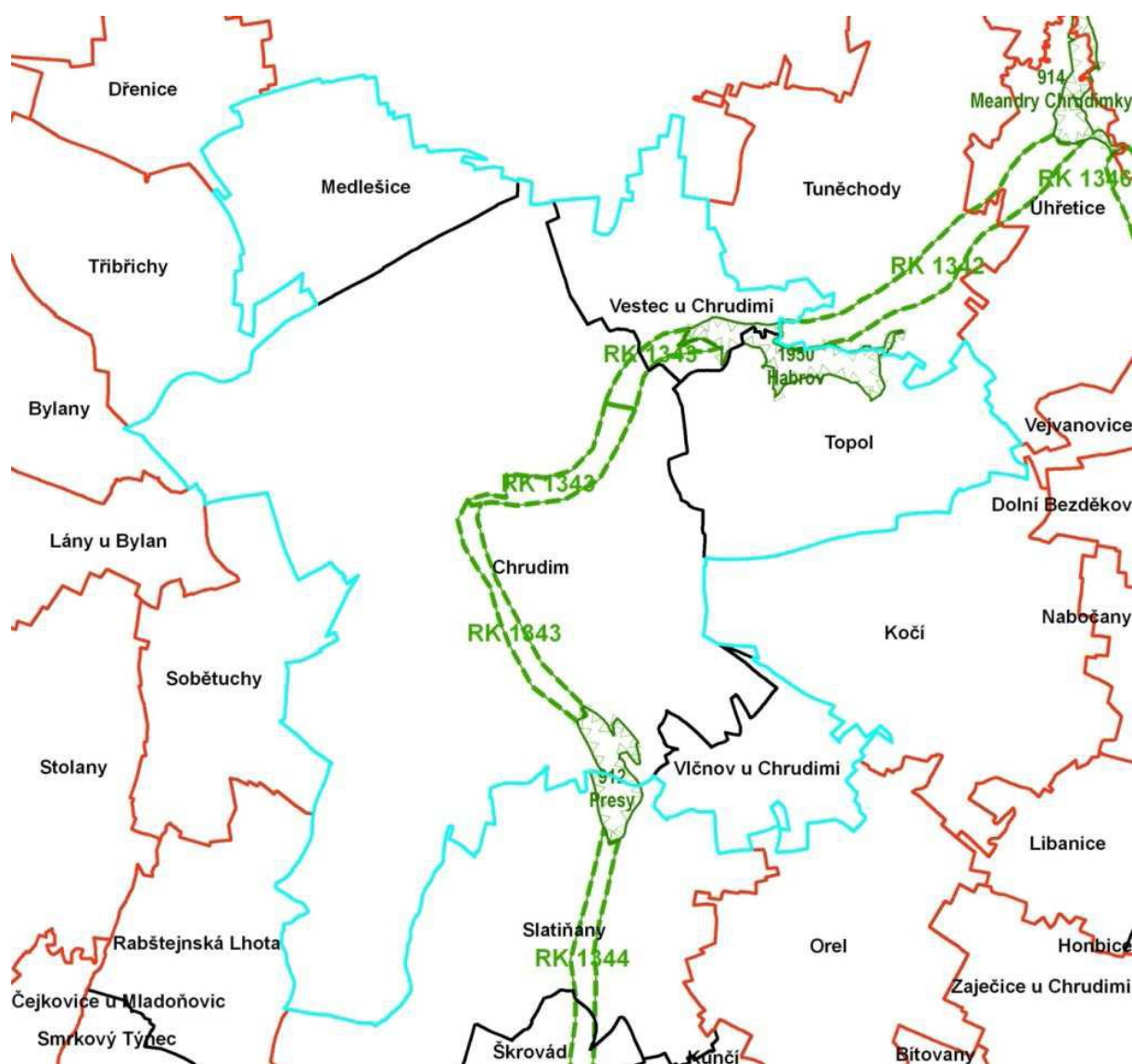
Územní systém ekologické stability krajiny

ÚSES představuje účelové propojení ekologicky stabilních částí krajiny do funkčního celku.

V zájmovém území jsou zastoupeny pouze prvky regionálního a lokálního ÚSES.

Významným biokoridorem ve městě je řeka Chrudimka s přílehlou nivou (regionální biokoridor 1343 Habrov - Presy), která zajišťuje propojení města s volnou krajinou a její náhony.

Obrázek 1 : Průběh osy ÚSES na území města Chrudim

V jižní části zájmového území je vymezeno regionální biocentrum s označením RBC 912 Presy, které přechází do katastrálního území Slatiňany. Mezi další regionální biocentrum se řadí RBC 1950 Habrov, které je vymezeno severně od Chrudimi v lesních porostech PR Habrov a nivě Chrudimky v katastru obce Vestec, Topol, Tuněchody. Dále jsou součástí regionálního ÚSES dvě vložená biocentra v lokálních parametrech (LBC 3 Meandr Chrudimky a LBC 4 Ptačí ostrov) a tři úseky regionálního biokoridoru. Úsek regionálního biokoridoru procházející mezi RBC 91 2 Presy a LBC 4 Ptačí ostrov nevyhovuje z důvodu polohy mezi zástavbou města prostorově funkčním nárokům. Tento úsek biokoridoru je nutné považovat za omezeně funkční.

Lokální úrovně ÚSES jsou založeny především na tvorbě ucelených větví ÚSES, sestávajících ze vzájemně navazujících lokálních biocenter a biokoridorů. Lokální ÚSES na území města Chrudim dělíme do dvou základních typů :

- ÚSES reprezentující stanoviště s významným ovlivněním podzemní vodou – hydrofilní
- ÚSES reprezentující stanoviště ovlivněné pouze vodou srážkovou – mezofilní

V zájmovém území jsou vymezeny celkem tři lokální hydrofilní větve (větev reprezentující podmáčená stanoviště sledující tok a nivu potoka Kočí, větev reprezentující podmáčená stanoviště sledující tok a nivu potoka Podhůra, větev reprezentující podmáčená stanoviště sledující tok a nivu Markovického potoka) a tři mezofilní větve (větev vycházející z mezofilní části RBC Habrov a směřující k jihu, větev vycházející z mezofilní části LBC Podhůra, větev propojující mezofilní stanoviště na severu města Chrudimi - nespojitá).

Větev propojující mezofilní stanoviště na severu města Chrudimi je nejproblematičtější. I když posílení ekologické stability a migračních koridorů v tomto přírodě vzdáleném území se jeví vysoce žádoucí, ucelený a propojený systém ekologické stability je obtížné v současné době navrhnout, zejména pro navrhované významné bariéry migrace organismů, kterými je budovaný silniční obchvat Chrudimi a navržená přeložka železnice. Pokud se zde nepodaří realizovat prostupnost migračních tras při křížení s komunikacemi, jeví se budování uceleného biokoridoru v této trase značně problematické.

Významné krajinné prvky

V řešeném území se nacházejí z významných krajinných prvků dle "zákona" - vodní toky, nivy, rybníky, lesy - cenným lesním porostem je fragment lužního lesa zvaný Hyksovo peklo s bohatou jarní květenou (dymnivka dutá, áron plamatý, lilie zlatohlávek, zvonek broskvolistý aj.), u podjezdu trati západně žel. zastávky Topol, významné hnízdiště ptactva.

Významné krajinné prvky registrované podle § 6 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění nejsou v území zastoupené.

Půda a horninové prostředí :

Půdní poměry

Širší území se řadí do přírodní oblasti nížinné, kterou charakterizují oblasti s převahou černozemních a hnědozemních půd v rovinném až mírně zvlněném terénu v nadmořské výšce 240 – 300 m. Méně jsou zastoupeny nivní a lužní půdy a hnědé půdy na různých substrátech.

Půdotvorné substráty tvoří čtvrtohorní horniny :

- spraše
- terasa z převážně kyselého materiálu (zahliněná)
- vápnité nivní uloženiiny

Půdy jsou středně hluboké, převážně hlinité až jílovitohlinité.

Vzhledem k příznivým podmínkám je okolí Chrudimi charakterizováno vysokým stupněm zorněných ploch a intenzivní zemědělskou výrobou.

Geomorfologické poměry

Podle geomorfologického členění České republiky náleží území k podcelku Chrudimská tabule v oblasti Východočeské tabule. Oblast Chrudimi je situována v okrsku Heřmanoměstecké tabule - reliéf území lze celkově charakterizovat jako slabě rozčleněný, erozně-akumulační.

Dominantním prvkem reliéfu Chrudimské tabule jsou strukturně denudační plošiny na křídových sedimentech (ostroh města Chrudimě, Tři Bubny, Vlčí hora, Pumberka aj.), často s relikty pleistocenních říčních teras a sprašovým pokryvem (Pumberka, kóta 290 severně od Vestce aj.). Svrchnopleistocenní sprašový pokryv na většině území překrývá starší terénní tvary.

Stromovitá říční síť nese místy znaky tektonické predispozice (Chrudimka mezi Presy a Chrudimí). V údolí Chrudimky je vyvinuta typická údolní niva. Místy, v důsledku boční eroze meandrujícím tokem, nabyla údolí charakteristicky neckovitý tvar (Chrudimka pod Vestcem).

Drobné vodoteče vytvářejí mělká a plochá údolí, pouze výjimečně (např. JZ od obce Kočí, svahy Pumberek) jsou vyvinuty erozní strže.

Geologické poměry

Vymezené území se z větší části nachází na jižním okraji labské litofaciální oblasti české křídové tabule, pouze jeho malá část na jihozápadním okraji spadá do chrudimského staršího paleozoika.

Geologický profil tvoří v hlubším podloží zvrásněné paleozoické horniny, nad nimi se nacházejí křídové sedimenty, které jsou místy překryty náplavy a spraší. Na chrudimské paleozoikum nasedají s výraznou úhlovou diskordancí sedimenty české křídové tabule.

Jejich báze je nerovná a svažuje se od Slatiňan směrem k severu. Celková mocnost křídových sedimentů dosahuje v okolí Chrudimi max. kolem 150 m.

Kvartérní pokryv je na značné části území zastoupen fluviálními sedimenty starých říčních teras (často ve formě reliktů) Chrudimky o stáří gúnz až würm. V nadloží teras se nacházejí spraše, které pokrývají povrch na většině zájmového území (místa o mocnosti přes 5 m). Současné sedimenty jsou zastoupeny deluvio-fluviálními a fluviálními uloženinami, v údolí Chrudimky je vyvinuta dvoučlenná údolní niva, ve které se pod 1 - 2 m mocnou vrstvou povodňových hlín vyskytuje písčito-štěrkovitý náplav, často zahliněný.

Povrchové a podzemní vody :

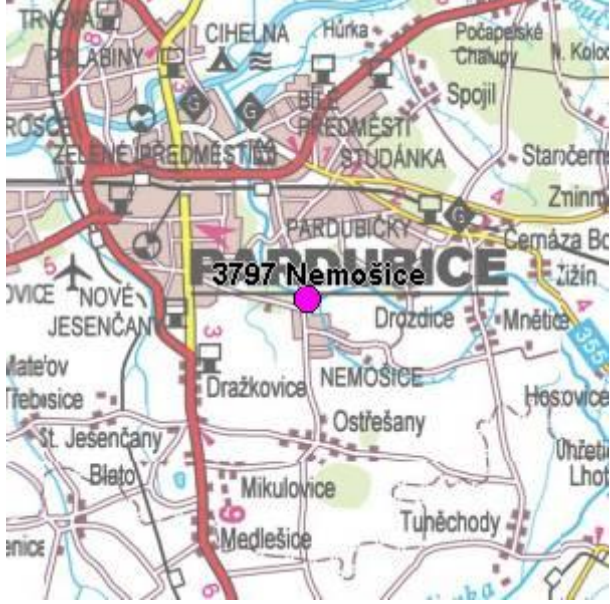
Povrchové vody

Posuzovaná lokalita spadá do povodí Chrudimky (č.h.p. 1-03-03-001), která ústí zleva do Labe v Pardubicích ve výšce 217 m n.m. Délka toku Chrudimky je 104,4 km, průměrný průtok u ústí je $7,68 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$.

Chrudimka je významným vodním tokem.

Údaje o kvalitativní charakteristice Chrudimky jsou k dispozici z nejbližšího hydrologického měřicího místa ve směru toku v Nemošicích :

Tabulka 1 : Umístění hydrologického měřicího místa Nemošice

Databankové číslo	3797	
Lokalita	Nemošice	
Souřadnice	15-47-53 v.d. 50-00-55 s.š.	
Tok	Chrudimka	
Říční km	4,2	
Hydrologické pořadí	1-03-03-109	
Hydrologické povodí	1-03-03 Chrudimka	

Tabulka 2 : Hodnoty ukazatelů

V následující tabulce jsou uvedeny hodnoty (resp. rozmezí hodnot) pro vybrané kvalitativní ukazatele naměřené v uvedeném profilu v období 01/2008 – 12/2008 (získané na internetových stránkách ČHMÚ - www.chmi.cz, aktuální data nejsou k dispozici), typ odběru bodový.

CHSK _{Cr}	15 – 34 mg/l
BSK ₅	1,6 – 5,7 mg/l
pH	7,2 – 8,1
Rozpuštěné látky (105 °C)	204 – 364 mg/l
Nerозpuštěné látky (105 °C)	2 – 77 mg/l
Dusík celkový	2,5 – 7,5 mg/l

Menší vodní nádrže jsou v místních částech Medlešice, Topol, na jihu řešeného území, včetně koupaliště u stadionu, a připravuje se revitalizace stávající vodní plochy ve Vlčnově.

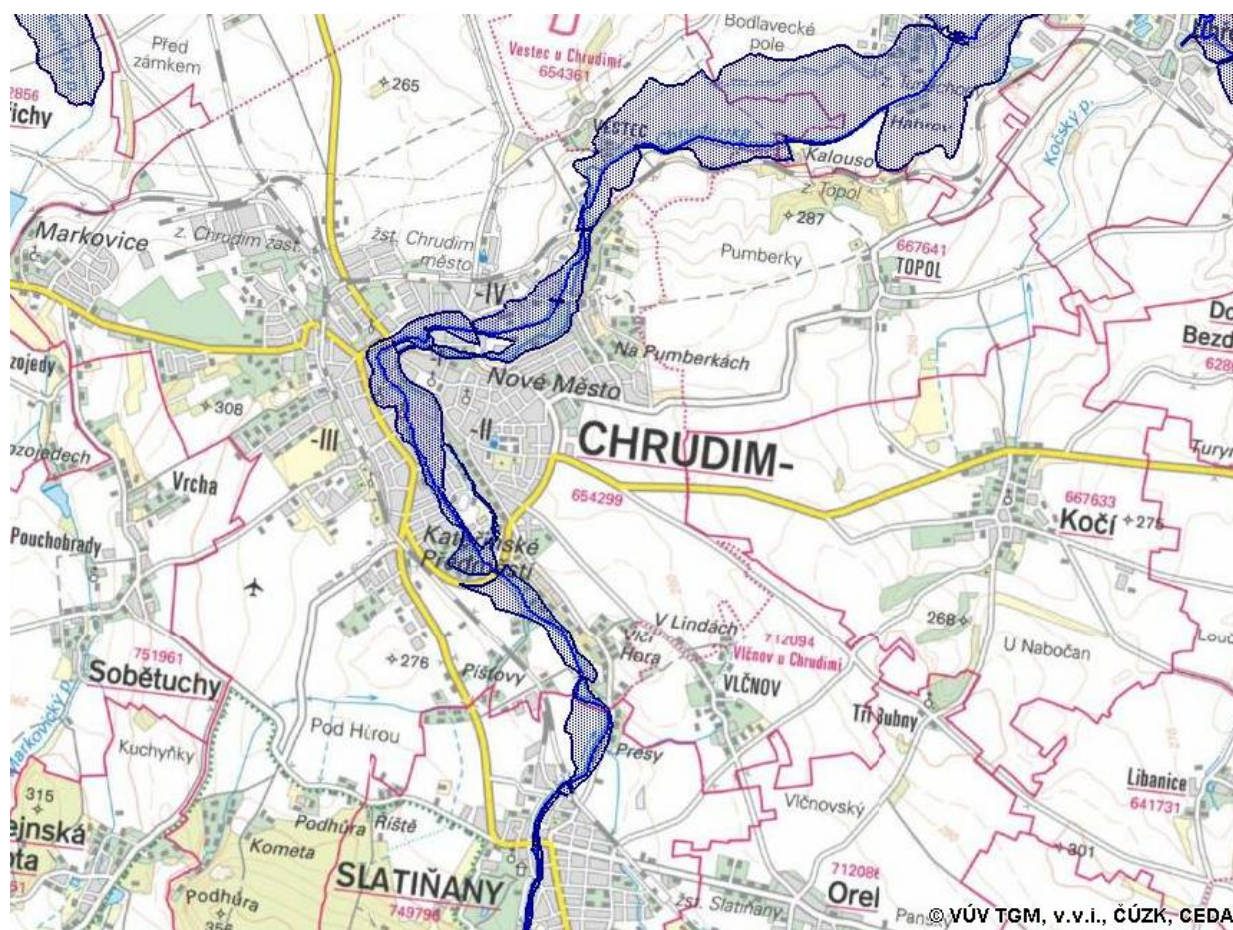
Vodní nádrž Markovice o obsahu cca 100 000 m³ slouží s ohledem na stupeň znečištění (IV. tř.) především k závlahám. Je rovněž mimo katastr města, ale má na něj přímou vazbu.

Extravilánové vody (splachy z polí) se v řešeném území vyskytují jen v omezeném rozsahu a nemají podstatný vliv na kanalizaci a vodní toky či nádrže. Výjimku tvoří plocha jižně od sídliště Stromovka, kde dochází ke splachům do kanalizace.

V povodňovém plánu města Chrudimi jsou uvedeny max. průtoky a území, která nejsou na vyšší povodňové stavy upravena (zejména oblasti od divadla Karla Pippicha – ul. Čs. partyzánů po bývalý Telecom – ul. Lazeňská, od Stromovky po Vestec – včetně ČOV). Do řeky jsou vyústěny odtoky z odlehčovacích komor a z ČOV. Většina mostů ve městě není osazena 50 cm nad Q₁₀₀ a vyžadují proto ochranu při povodních. Město pod přehradami patří do oblasti záplav při mimořádných událostech (poruchy na hrázích) a v evakuačních plánech je nutné s tímto počítat. V územním plánu je navržen poldr, který by měl v případě potřeby zachytit vodu z nadměrných srážek nebo odtávajícího sněhu tak, aby nedocházelo k lokálním záplavám. Dále k protipovodňovým opatřením patří vodohospodářská opatření, která mají napomáhat ke zvýšení retenčních schopností krajiny. K odvodu povrchových vod z území budou sloužit odvodňovací příkopy u cest (pozemkově projektovány jako součást komunikací a po návrhu nových pozemků budou převedeny do majetku).

Pro území obcí s rozšířenou působností Chrudim jsou v Plánu oblasti povodí Horního a středního Labe uvedena protipovodňová opatření. Návrh protipovodňových opatření sestává z úprav objektů na řece Chrudimce a náhonu, úprav koryta řeky Chrudimky a náhonu a úprav (zvýšení) břehové linie na Chrudimce a náhonu. Tímto bude zajištěna protipovodňová ochrana města Chrudimi až do průtoku Q₁₀₀. Pouze v úseku km 19,860 – 20,460 je ponechána pravobřežní inundace – dochází k zaplavení pozemků od průtoku Q₂₀. V této části se jedná o průmyslovou zónu.

Obrázek 2 : Záplavové území pro Q₁₀₀ - Chrudimka (zdroj : heis.vuv.cz)

1 : 50 000

Hydrogeologie

Z hlediska hydrogeologického členění leží území v severní části HGR 431 "Chrudimská křída", který reprezentuje kvartérní sedimenty Labe a jeho přítoků.

Připovrchová zóna :

Litologie :	jílovce a slínovce
Dělitelnost rajonu :	lze dělit
Mocnost souvislého zvodnění :	15 až 50 m
Hladina :	volná
Typ propustnosti :	průlino - puklinová
Transmisivita :	nízká $< 1 \cdot 10^{-4}$ m ² /s
Mineralizace :	0,3-1 g/l
Chemický typ :	Ca-Mg-HCO ₃ -SO ₄

1. vrstevní kolektor :

Litologie :	pískovce a slepence
Křídové souvrství :	perucko-korycanské

Stratigrafická jednotka :	cenoman
Dělitelnost rajonu :	nelze dělit
Mocnost souvislého zvodnění :	15 až 50 m
Hladina :	napjatá
Typ propustnosti :	průlino - puklinová
Transmisivita :	střední $1 \cdot 10^{-4}$ - $1 \cdot 10^{-3}$ m ² /s
Mineralizace :	0,3-1 g/l
Chemický typ :	Ca-Mg-HCO ₃ -SO ₄

(zdroj : www.heis.vuv.cz)

Území není součástí vyhlášené chráněné oblasti přirozené akumulace vod.

Vodní zdroje (studny) jsou v okolí obce Kočí a v k.ú. Markovice se nacházejí vodní zdroje V1, V2 prameniště Markovice a příslušná ochranná pásma vodních zdrojů I. stupně.

Ovzduší a klima :

Klimatické faktory

Řešené území se nachází v klimatické oblasti T2 - s dlouhým létem, teplým a suchým, velmi krátkým přechodným obdobím a teplým až mírně teplým jarem i podzimem, krátkou, mírně teplou, suchou až velmi suchou zimou, s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky.

Tabulka 3 : Podrobnější klimatické charakteristiky oblasti T2

Ukazatel	Údaj
Počet letních dnů	50 - 60
Počet dnů ≤ 10°C	160 - 170
Počet mrazových dnů	100 - 110
Počet ledových dnů	30 - 40
Průměrná teplota v lednu [°C]	-2 až -3
Průměrná teplota v červenci [°C]	18 - 19
Průměrný počet dnů se srážkami > 1 mm	90 - 100
Srážkový úhrn ve vegetačním období [mm]	350 - 400
Srážkový úhrn v zimním období [mm]	200 - 300
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	40 - 50
Počet dnů zamračených	120 - 140
Počet dnů jasných	40 - 50

Větrné poměry v území jsou charakterizovány rozdělením celkové větrné růžice (průměrná četnost směrů větru v % pro všechny třídy síly větru a stability ovzduší) - viz následující tabulka.

Tabulka platí pro lokalitu Chrudim, ale vzhledem k absenci přímých měření rychlosti a směru větru je nutné údaje považovat pouze za přibližné. Z tabulky je zřejmé, že převládající směr větru je západní. Nejméně často vanou větry od severu.

Tabulka 4 : Odborný odhad větrné růžice pro lokalitu Chrudim (platná ve výšce 10 m nad zemí v %), podle ČHMÚ

Směr větru	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	CALM	SOUČET
1,7 m/s	3,61	3,39	8,47	3,84	4,49	6,24	12,47	5,62	11,80	59,93
5,0 m/s	0,69	1,88	6,72	4,32	1,89	3,54	12,17	4,41		35,62
11,0 m/s	0,00	0,13	0,31	0,94	0,32	0,42	1,76	0,57		4,45
součet	4,30	5,40	15,50	9,10	6,70	10,20	26,40	10,60	11,80	100,00

Kvalita ovzduší

Z hlediska současného stavu zatížení ovzduší v širším zájmovém území je třeba konstatovat, že v rámci celé republiky se nejedná o území výrazně negativně ovlivněné. Avšak z místního hlediska se jako určující prvek pro znečištění ovzduší v lokalitě jeví zátěž ze silniční dopravy (zejména emise oxidů dusíku NO_x).

Nejbližší stanicí měření kvality ovzduší v zájmové oblasti je stanice č. 1336 v Hošťalovicích (ČEZ) - stanice je reprezentativní v oblastním měřítku (desítky až stovky km).

Na stanici nedochází k překračování stanovených imisních limitů sledovaných látek SO₂ a NO₂, prašný aerosol není dlouhodobě sledován. Stanice je umístěna na okraji obce, nejbližší domy jsou vzdáleny cca 500 m, při SZ proudění se projevívá vliv elektrárny Chvaletice.

Tabulka 5 : Imisní situace v území – r. 2014, Hošťalovice (zdroj : www.chmi.cz)

Látka	IMISNÍ SITUACE [$\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$]						
	čtvrtletní				roční průměr	denní max. (datum)	hodinové max. (datum)
	I.Q	II.Q	III.Q	IV.Q			
SO ₂	6,8	4,5	4,5	5,6	5,4	21,6 (28.12.2014) 98% Kv.=10,5	97,9 (30.4.2014) 98% Kv.=17,2
NO ₂	8,2	5,0	6,4	7,5	6,8	22,9 (14.1.2014) 98% Kv.=17,4	39,0 (24.1.2014) 98% Kv.=19,2

Pro vyjádření imisní situace základních znečišťujících látek v předmětné lokalitě lze použít hodnoty publikované ČHMÚ - odečty z map, průměry hodnot koncentrací pro čtverec území o velikosti 1 km² vždy za předchozích 5 kalendářních let, nyní tedy za r. 2009 - 2013 :

- NO ₂	roční průměr	15,3 - 21,9 µg/m ³
- PM ₁₀	roční průměr	23,5 - 26,5 µg/m ³
- PM ₁₀	36. nejvyšší 24hod. koncentrace	41 - 46,9 µg/m ³
- PM _{2,5}	roční průměr	17,5 - 20,1 µg/m ³
- benzen	roční průměr	1,2 µg/m ³
- benzo(a)pyren	roční průměr	0,73 - 1,03 ng/m ³
- SO ₂	4. nejvyšší 24hod. koncentrace	18 - 26,6 µg/m ³

(zdroj : www.chmi.cz)

Území stavebního úřadu - Městského úřadu Chrudim, nespadá do vymezené oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (na základě dat za rok 2010), tak jak bylo zveřejněno ve sdělení č. 1 ve Věstníku MŽP ČR z února 2012.

Odpady :

Systém nakládání s odpady ve městě je upraven příslušnou obecně závaznou vyhláškou a je v souladu s Plánem odpadového hospodářství Pardubického kraje.

Ve městě je umístěno cca 388 kontejnerů seskupených do 101 separačních hnízd. Hnízda jsou tvořena základními třemi druhy kontejnerů – papír, sklo, plasty, někde i kontejner na sběr elektroodpadu.

V roce 2012 byla se společností ASEKOL uzavřena smlouva o spolupráci při zajištění zpětného odběru elektrozařízení. Dále jsou uzavřeny smlouvy s dalšími provozovateli kolektivních systémů jako je EKO-KOM, Ekolamp a Elektrowin a s provozovatelem odběru textilu Revenge.

Ve městě se dále nachází sběrný dvůr, kam je možné odevzdávat biologický, nebezpečný a objemný odpad, elektrozařízení z domácností určená ke zpětnému odběru a od roku 2013 též solární panely. Odpady od občanů jsou odebírány zdarma, pouze jsou zpoplatňována nadlimitní množství vybraných druhů odpadu. Od podnikatelských subjektů jsou odpady odebírány za úplaty.

Mobilní svoz nebezpečného odpadu je prováděn 2 x ročně.

Dále ve městě fungují provozovny sběrných surovin.

Biologický odpad je likvidován v kompostárně Dražkovice. Potřebou města je nalézt řešení týkající se třídění a svozu bioodpadu v obytných čtvrtích.

Svoz, třídění, využívání a zneškodňování komunálního odpadu v řešeném území a okolních obcích zajišťují Technické služby Chrudim 2000 spol. s r.o.

Skládkování komunálního odpadu probíhá na skládce Nasavrky, kterou provozuje společnost AVE Nasavrky a.s.

Od 1.1.2012 došlo k utlumení skládkového režimu na skládce inertních odpadů Podhůra.

Doprava :

Silniční doprava

Intenzita dopravy ve městě patří mezi největší v Pardubickém kraji, jak vyplývá z výsledků celostátního sčítání dopravy provedeného ŘSD ČR v roce 2010.

Město Chrudim je významnou dopravní tepnou, kterou prochází silnice I. třídy i nižších tříd.

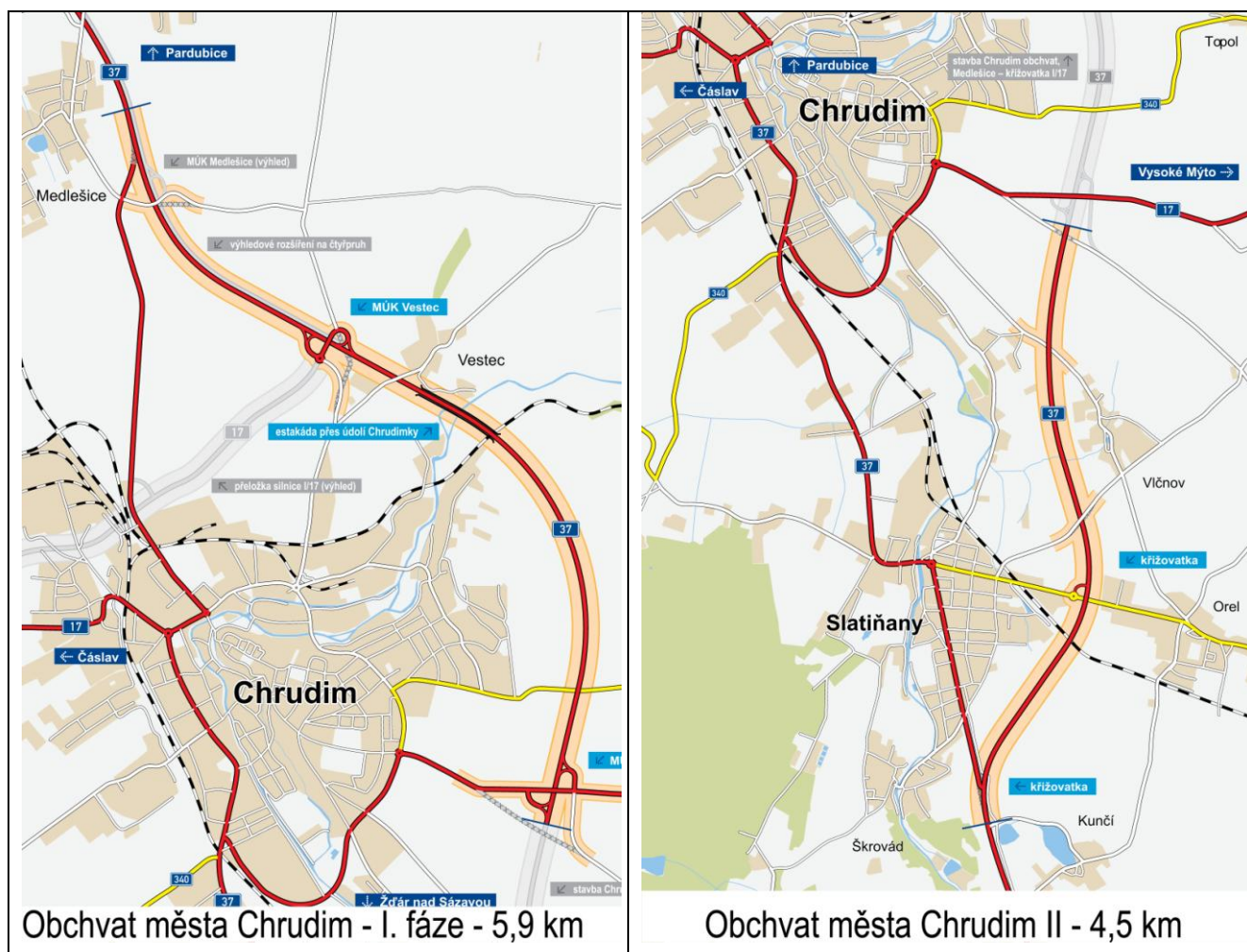
Části základního dopravně-komunikačního skeletu města a jeho spádového území :

- městský komunikační okruh, který ohraničuje centrální zónu města a plní funkci tranzitní a sběrné komunikace
- systém hlavních radiál (ve směru sever-jih a západ-východ), které plní funkci tranzitních a sběrných komunikací
- systém vedlejších radiál, které plní funkci sběrných komunikací
- navazující síť místních komunikací s obslužnou funkcí (silnice III. třídy, místní a obslužné komunikace)

Pátevní komunikace města tvoří silnice I. třídy, a to silnice I/17 (Čáslav – Chrudim – Zámorsk) a silnice I/37 vedená v trase Trutnov – Jaroměř – Hradec Králové – Pardubice – Chrudim – Ždírec nad Doubravou – Žďár nad Sázavou. Stávající silnice I/17 a I/37 jsou tedy součástí sítě silnic I. třídy, které jsou majetkem státu, který prostřednictvím ŘSD ČR zajišťuje koncepci jejich rozvoje, realizuje stavby a hotové úseky spravuje, udržuje a opravuje.

Aktuálně je budován silniční obchvat silnice I/37, a to po dvou úsecích Medlešice – křiž. I/17 a křiž. I/17 – Slatiňany, jehož trasa je v souladu s územním plánem měst Chrudim a Slatiňany. První část obchvatu města má být hotova do konce roku 2015 a bude pokračovat výstavba druhého úseku ve směru na Slatiňany. Investorem výstavby obchvatu je Ředitelství silnic a dálnic ČR. Vybudování přeložky silnice I/37 významně odlehčí městům Chrudim a Slatiňany od tranzitní dopravy, zvýší bezpečnost dopravy a účastníků silničního provozu, podstatně zlepší životní prostředí v Chrudimi i ve Slatiňanech a sníží negativní účinky dopravy na životní prostředí a obyvatele. Komunikace bude po dokončení výstavby součástí aglomerační osy Hradec Králové – Pardubice – Chrudim – Slatiňany. Obchvat v konečném důsledku umožní rychlejší a kvalitnější napojení města a jeho spádové oblasti na dálnici D11.

Obrázek 4 : Chrudim - obchvat (zdroj : chrudimskalupa.cz)

Technický stav silniční sítě ve městě je převážně uspokojivý. V případě silnic I. třídy je technický stav uspokojivý, přestože jsou na většině délek komunikací vyjeté podélné koleje. V případě silnic II. třídy je jejich stav také uspokojivý. Naopak u silnic III. třídy je jejich technický stav nevyhovující. Stav místních komunikací není havarijní, s výjimkou ulice Na Kopci.

Hlavním problémem v dopravě zůstává zklidnění a zkapacitnění dopravy ve městě a dokončení páteřní, resp. nadřazené silniční sítě (přeložky I/17 a I/37, resp. silniční obchvat I/37) včetně napojení navazujících silnic a místních komunikací, tedy zklidnění dopravy v centrální části města a minimalizace negativního vlivu silniční dopravy na životní prostředí a na zdraví obyvatel města.

Problematiku hluku ze silniční dopravy je třeba považovat za zcela prioritní, neboť vlastně nejde pouze o hluk, ale i emise, dopravní prostupnost města apod.

Dalšími jsou problémy s parkováním způsobené nedostatkem parkovacích míst, což je zvláště patrné v případě sídlišť a centra města.

Železniční doprava

Železniční doprava je využívána při zajišťování dopravních potřeb občanů i návštěvníků kraje. Mezi Pardubicemi a Chrudimí přesahuje přepravní proud 1 000 osob denně. Město Chrudim leží na křižovatce železničních tratí, a to železniční trati Pardubice – Chrudim – Hlinsko v Čechách – Havlíčkův Brod (trať č. 238) a trati č. 016 Chrudim – Chrudim město – Moravany – Holice. Trať č. 238 je tratí regionálního významu s přímou návazností na železniční koridor Praha – Pardubice – Č. Třebová. Mimo tyto železniční tratě se v Chrudimi nachází železniční vlečky do průmyslových areálů, které budou upraveny ve vazbě na přeložku silnice I/37.

Letecká doprava

Jihozápadně od města je veřejné vnitrostátní letiště s travnatým povrchem využívané pro civilní provoz (cvičné a sportovní létání, soukromé lety). Letiště bylo vyjmuto z letištní sítě Armády ČR a v současné době slouží jako cvičiště pro Armádu ČR.

Vlastníkem letiště je Ministerstvo vnitra ČR, provozovatelem je Aeroklub ČR Chrudim.

Energetika :

Zásobování elektrickou energií

Zásobování elektřinou na území města Chrudim provádí ČEZ Distribuce a.s. prostřednictvím vzdušného a kabelového vedení (35 kV). Vzdušné napájení prostřednictvím dvojitých a jednoduchých vedení je zaústěno do rozvodny R 35 kV Chrudim. Z této rozvodny (4 vývody) a přechodových trafostanic, resp. vedení TS 845 (VN 810 a 811 - U Transporty), TS 620 (VN 842 - U plynárny) a TS 1258 (VN 842-Stromovka) jsou tvořeny 35 kV kabelové napájecí body ve městě. Napájecí bod sítě tvoří rozvodna 100/35 kV Tuněchody, propojená i na R 220/100/35 kV Opočinec. Nadřazenou sítí je linka VVN 400 kV Týnec nad Labem – Krasíkov.

Vlastní napájecí bod 110/6 kV má Transporta Chrudim.

Nárůst potřeby elektrického příkonu je u rozvojových lokalit - průmyslových zón.

Plánuje se výstavba nových stanic podle požadavků místního rozvoje a rozvoje nových odběrných míst. Nadzemní rozvodné sítě elektrické energie jsou postupně a plánovitě rekonstruovány a v centru města jsou ukládány do země, do kabelů.

Systém zásobování elektrickou energií probíhá tedy 35 kV sítí s dodatečnou přenosovou schopností. Území je při zajišťování elektrického výkonu závislé na trafostanicích TR 110/35 kV umístěných mimo území města. V některých částech je dožitý a přenosově nevyhovující rozvod zásobování elektrickou energií (systémem NN). Plánuje se obměna prostřednictvím oprav nevyhovujících stavů.

Zásobování zemním plynem

Město je zásobováno zemním plynem z VTL plynovodu DN 150, od obce Kočí – Topol z VTL plynovodu DN 500 Havlíčkův Brod - Pardubice a dále druhou VTL přípojkou DN 150 od obce Vestec z VTL plynovodu Barchov - Černá za Bory.

Mezi významné regulační stanice VTL/STL v Chrudimi patří regulační stanice v průmyslové oblasti, v sídlišti Pod zbrojnicí, v ul. U Stadionu, v Transportě nebo v Drubežářském podniku.

Zásobování plynem zajišťuje Východočeská plynárenská a.s.

V roce 2011 bylo plynofikováno 87 % z celkového počtu obydlených domů v Chrudimi.

Celková spotřeba energie stoupá a v rámci snižování energetické náročnosti dochází k realizaci úspor energie a využití odpadního tepla (např. prostřednictvím zateplování budov občanského vybavení - škol, plynofikací objektů aj.). Projekty čistší produkce, úspory energií a využití obnovitelných zdrojů energie nejsou dostatečně aplikovány. Ve městě jsou využívány doplňkově obnovitelné zdroje energie, zejména sluneční kolektory na nemovitostech, tepelná čerpadla, příp. další.

Město Chrudim přijalo ENERGETICKOU POLITIKU za účelem zajištění trvalého zvyšování energetické účinnosti při provozování systému řízení, který vychází z normy ČSN EN ISO 50001 Systémy managementu hospodaření s energií v rámci městského úřadu a jeho příspěvkových organizací a právnické osoby, v nichž má město 100% podíl.

Hluk :

Zvuky jsou přirozenou součástí životního prostředí člověka a mají pro něj velký význam, protože sluchem člověk přijímá nejvýznamnější podíl informací o svém prostředí.

Zvuky, které jsou způsobovány mnoha zdroji nezávislymi na jednotlivci a jsou příliš silné, příliš časté nebo působí v nevhodné situaci a době, však mohou na člověka působit nepříznivě. Obecně se tyto nechtěné zvuky nazývají hlukem, bez ohledu na jejich intenzitu.

Nepříznivé účinky hluku na lidské zdraví jsou obecně definovány jako morfologické nebo funkční změny organismu, které vedou ke zhoršení jeho funkcí, ke snížení odolnosti organismu proti stresu nebo zvýšení vnímavosti k jiným nepříznivým vlivům prostředí.

Dopady postihují především citlivé skupiny obyvatel. Zároveň jde o kombinovaný vliv smíšených zdrojů a jednotlivé zdroje proto nelze chápat izolovaně.

Zdroji hluku, který je významným faktorem ovlivňujícím hygienickou nezávadnost životního prostředí, ale také zdraví a pohodu obyvatelstva, jsou především výrobní provozy (stacionární zdroje hluku) a doprava.

Hluk z výrobních provozů

Zde je potřeba uvést především určité poučení, hluk ze stacionárních zdrojů představuje totiž ve městě značný problém. Rušivě působí především technologie s nepřetržitým a tedy i nočním provozem.

Jako příklad z minulosti lze uvést areál BRAMAC střešní systémy spol. s r.o., který svým provozem zatěžuje okolí - nejen obytnou zástavbu, ale i umístěním do sousedství pietních míst. Také náročnost na vyvolanou nákladní dopravu závodu je vysoká. Území by výrazně prospělo vymístění provozu (je uvažována lokalita po cukrovaru u Hrochova Týnce).

Druhým příkladem je areál BASF Stavební hmoty Česká republika s.r.o. Již při projednávání záměru bylo zřejmé, že půjde o problémový provoz. Dle předložených podkladů, včetně akustické studie, měl provoz po vybudování splňovat všechny limity (hlučnost, prašnost,...). Zkušební provoz ukázal opak, závod byl zdrojem hlukové zátěže a prašnosti pro široké okolí. Několik let trvalo, než se za cenu velkých investic podařilo závadný stav odstranit (především bylo provedeno úplné opláštění věží - sil).

V současné době je dominantním stacionárním zdrojem kovárna společnosti peform Chrudim s.r.o., v noční době je zvuk kování slyšitelný na území téměř třetiny města. U nejbližší obytné zástavby – sídliště Na Rozhledně – se hladina hluku pohybuje v noční době až do 46 dB (limitní hladina je 40 dB, noc). Přitom ale je rušivost hluku větší než překročení hygienického limitu. Společnost připravuje výstavbu nového areálu v průmyslové zóně "Západ" na ploše nejvíce vzdálené od obytné zástavby.

Uvedené příklady byly získány konzultací na KHS Pardubického kraje, pobočka Chrudim.

Poučením je důkladné posuzování případných nových provozů (zejména s nepřetržitým provozem). I přes splnění hygienických limitů mohou při nevhodném umístění být zdrojem obtěžování širokého okolí.

Hluk z dopravy

Největším zdrojem hluku v Chrudimi je doprava. Největší hlučnost v silniční dopravě stále způsobuje těžká nákladní doprava. Nejproblémovějšími úseky silniční sítě jsou průjezdní úseky silnic centrem města. Při dopravních špičkách, jejichž délka trvání a rozsah se každoročně rozšiřuje, se stává Chrudim velmi obtížně průjezdnou. Tvořící se kolony aut svým hlukem, ale i exhalacemi a prašností velmi negativně působí na životní prostředí ve městě.

Ve městě jsou úseky silnic, na nichž jsou překračovány hlukové limity. Povolené hodnoty jsou překračovány pravidelně na ulicích Pardubická, Masarykovo náměstí, Čáslavská, Palackého třída, Poděbradova, Tovární, Rubešova, Topolská, Slovenského národního povstání, Milady Horákové.

Podle zdrojů se rozlišuje hluk z leteckého provozu, provozu na železnicích a ze silničního provozu.

a) Hluk z letecké dopravy

Letecký hluk má v Chrudimi specifické postavení. Po změně využívání vojenského letiště v Pardubicích v 90. letech není fakticky vliv tohoto letiště v Chrudimi vnímatelný.

Větším zdrojem rušení je provoz související s využíváním sportovního letiště a výcvikového prostoru ČSA na jihozápadním okraji města. Toto souvisí se skutečností, že v okolí letiště se nachází rozsáhlé, částečně již zastavěné plochy vhodné pro bydlení. Výcviková činnost ČSA je časově omezena na výcvikové turnusy a je obyvatelstvem vcelku akceptována. Více stížností bylo v minulosti směřováno proti sportovnímu využívání letiště.

V posledních letech je tato činnost podstatně omezena a ve stávajícím rozsahu by neměla představovat vážnější problém. Případné intenzivní využívání letiště by však bezesporu vedlo ke vzniku konfliktů s částí obyvatel z okolí letiště. Zvýšenou ochranu před leteckým hlukem (tedy omezení pohybu sportovních letadel) si zasluhuje mimo zastavěných území i komplex příměstských lesů "Podhůra" s rostoucí rekreační a odpočinkovou funkcí.

b) Hluk z železniční dopravy

Hlukově významnou tratí je pouze trať č. 238 Pardubice – Havlíčkův Brod. V minulosti bylo předmětem stížností pouze noční posunování (řazení) na nádraží v Chrudimi. Pravděpodobně s poklesem objemu přepravovaných nákladů se snižuje tento negativní vliv z provozu železnice. Vlastní osobní doprava na této železnici nepředstavuje významnější hlukovou zátěž a naopak její rozvoj je žádoucí alternativou k silniční dopravě. Železniční doprava s ohledem na hluk je vzhledem k samotnému městu Chrudim méně významná, nicméně trasy železnice prochází centrem města.

c) Silniční hluk

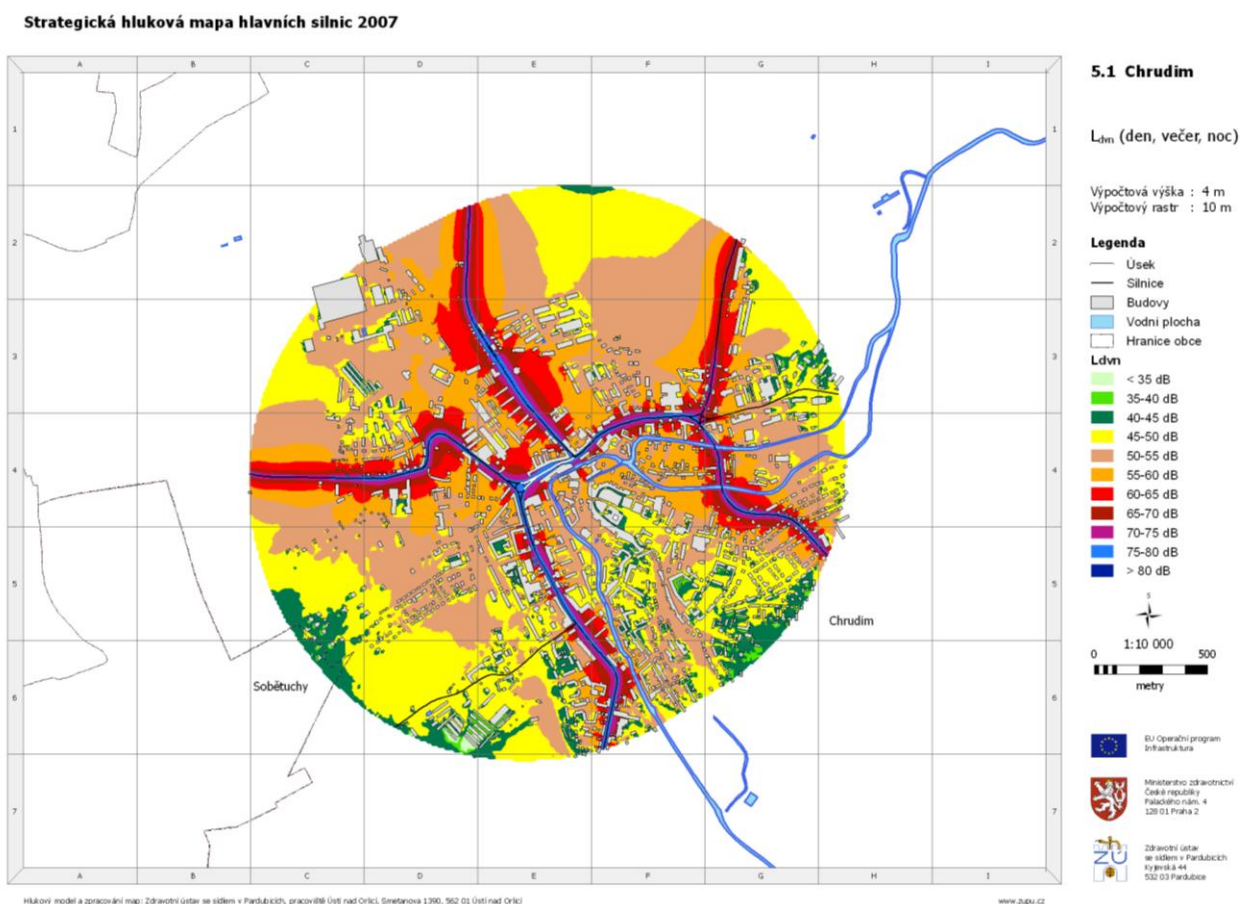
Město Chrudim je zatíženo vedle cílové dopravy i tranzitní dopravou z komunikací I/37 a I/17, které procházejí hustě zastavěnými částmi města včetně obytných zón. Detailní zpracování hlukové zátěže z provozu na komunikacích I. třídy bylo pro město Chrudim provedeno v roce 2007 v rámci strategického hlukového mapování (aktuální mapy nebyly dohledány).

Strategické hlukové mapy jsou pořizovány Ministerstvem zdravotnictví pro vybrané oblasti. Na jejich základě pořizuje Ministerstvo dopravy a krajské úřady akční plány, které mají navrhovat konkrétní opatření k odstranění příčin nadměrného hluku včetně časového plánu jejich uskutečnění a zajistit zachování tichých oblastí tj. oblastí, které nejsou rušeny hlukem z dopravy, průmyslu nebo rekreačních aktivit.

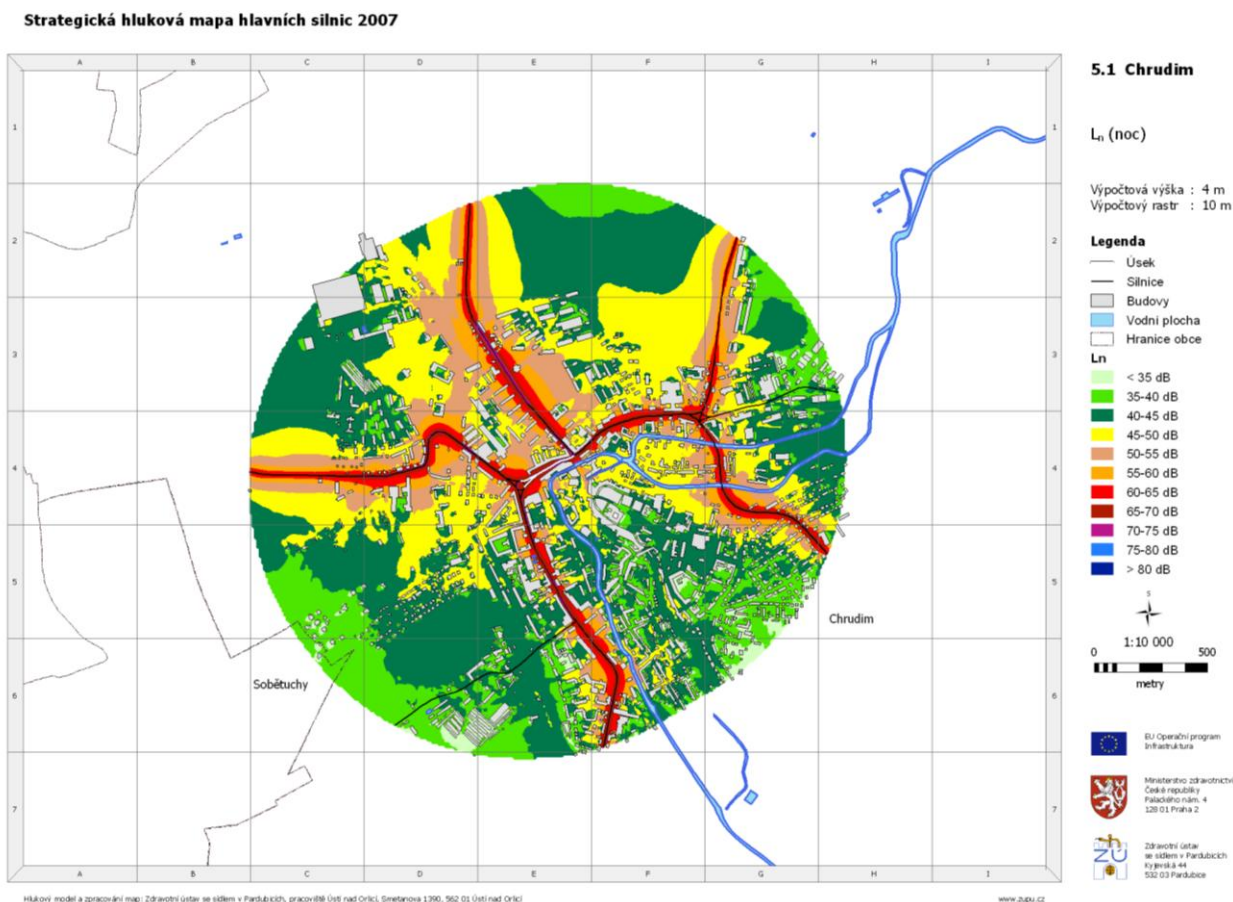
I při použití korekcí na starou hlukovou zátěž jsou v nejzátěženějších úsecích překračovány hygienické limity pro noční dobu.

Řešením je vybudování obchvatu komunikace I/37 - strategickou prioritou města musí být po dokončení I. etapy obchvatu navázání realizace II. etapy. A dále příprava nového napojení silnice I/17 severně od města, protože jen tak se podaří odklonit alespoň část dopravy mimo město.

Obrázek 5 : Chrudim - strategická hluková mapa, den (www.mzcr.cz)

Obrázek 6 : Chrudim - strategická hluková mapa, noc (www.mzcr.cz)

Veřejné zdraví :

Město Chrudim je zapojeno do prestižního mezinárodního projektu Chrudim - Zdravé město. Hlavním cílem je vytvoření a dlouhodobé zajištění co nejlepších podmínek pro život obyvatel. Jednou z nejdůležitějších agend je zdraví obyvatel a péče o něj. Jako východisko k dalšímu postupu ve zdravotní politice posloužila Analýza zdravotního stavu obyvatel, kterou si město Chrudim nechalo vypracovat - jasně z ní vyplývá, že řadě nemocí lze předejít, případně účinnou prevencí zmírnit průběh chorob. Proto se uskutečňování preventivních opatření stalo základním strategickým cílem při koncipování Zdravotních plánů města, které jsou pravidelně aktualizovány. Prevence onemocnění a zdraví obyvatel je také tématem při veřejném projednávání Desatera problémů města Chrudim. Při řešení problematiky zdraví obyvatelstva spolupracuje město na místní úrovni s lékaři, Krajskou hygienickou stanicí, Zdravotním ústavem, se školami i neziskovými organizacemi.

V souladu s platným Zdravotním plánem města je podporována a organizována řada projektů, aktivit a kampaní v oblasti zdravého životního stylu, snížení výskytu infekčních i neinfekčních onemocnění, bezpečnosti, zdravého a aktivního stárnutí, protidrogové prevence, prevence a snižování kuřáctví apod. Většina aktivit a kampaní se každoročně opakuje a jsou veřejností pozitivně vnímány a hodnoceny. Nejvyšší rating doslaly od občanů Dny zdraví, Biojarmark a Den země. Velmi efektivní je např. projekt Nekuřácké provozovny ve městě Chrudim, jehož výsledkem je celá řada nekuřáckých restaurací, kaváren, cukráren a penzionů.

Cestovní ruch :

Město má zpracovanou Koncepti rozvoje cestovního ruchu města pro období 2009 – 2018, kterou postupně realizuje a naplňuje, v době zpracování strategického plánu je schválen Akční plán k této koncepci na období 2014 – 2018.

Chrudim jakožto turistickou destinaci je nutné vnímat v kontextu širšího území a jeho turistických atraktivit (Železné hory, Slatiňany, Hlinecko apod.).

Město úzce spolupracuje v oblasti cestovního ruchu s Mikroregionem Chrudimsko a dalšími subjekty v turistické oblasti Chrudimsko-Hlinecko, v rámci které řeší možnosti cestovního ruchu v širším území.

Chrudim láká návštěvníky především svými kulturními památkami v městské památkové zóně, muzei, festivaly, mezi nimiž je nejvýznamnější festival Loutkářská Chrudim a kulturními akcemi. Loutkářská tradice je významným kulturním i turistickým atributem města. Turistickou atraktivitou jsou také Rekreační lesy Podhůra, sportovní zázemí města je vhodné pro cestovní ruch orientovaný na sport (soustředění kolektivů apod.).

Územní rozvoj :

Koncepce rozvoje města vychází z posouzení jeho rozvojového potenciálu. Územně je potenciál města vymezen navrženým silničním skeletem. Hlavní směry rozvoje města jsou možné severním a jihovýchodním směrem. Územní plán upřednostňuje rozvoj severním směrem, který lze označit za strategický. Důvodem jsou klady urbanistického řešení (území bude koncipováno kolem osy směřující na věže kostela), klady dopravního řešení (hlavní příjezd do rozvojového území je ze severu) i klady řešení technické infrastruktury (vazba na inženýrské sítě, blízkost ČOV). Z hlediska využití ploch bude ve městě převažovat zóna bydlení a zóna smíšená obytná.

Z ekonomického hlediska významná průmyslová území jsou rozvíjena v severní a severovýchodní části města, jižně od města ve směru k Železným horám budou posíleny lokality využívané k rekreaci.

Ve městě budou rozvíjeny všechny jeho funkce - územní plán tak vytváří předpoklady pro omezení vysoké monofunkčnosti některých čtvrtí, vedoucí k efektu "mrtvého města" (historické jádro ve večerních hodinách, průmyslové oblasti o víkendech i ve večerních hodinách).

Kulturní dědictví :

Město Chrudim, známé rovněž jako "Athény východních Čech", leží na rozhraní Železných hor a Polabské nížiny, na západním ostrohu nad řekou Chrudimkou. První spolehlivá písemná zmínka o Chrudimi se vztahuje k r. 1055, kdy zde měl podle Kosmovy kroniky zemřít český kníže Břetislav I. Od r. 1307 patřila Chrudim s určitými přestávkami ke královským věnným městům, jež sloužila manželkám českých panovníků jako zdroj příjmů.

Mezi nejzajímavější dominanty města patří Resselovo náměstí s gotickým kostelem Nanebevzetí Panny Marie ze 13. - 14. stol., morovým sloupem Proměnění Páně, budovou staré a nové radnice. Období pozdní gotiky je reprezentováno kostely sv. Kateřiny a sv. Michaela, za zmínku také stojí renesanční Mydlářovský dům s arkádami, Kotěrova vila, Novoměstská kašna s barokními sochami, budova Muzea, budova Divadla Karla Pippicha a městské hradby s půlkruhovými baštami.

Město Chrudim je proslulé zejména díky své loutkářské tradici, každoročně prezentované na festivalu Loutkářská Chrudim.

Historické centrum Chrudimi je vyhlášeno za městskou památkovou zónu. V roce 2014 získalo město Chrudim titul Historické město roku 2013. Jde o ocenění udělované za příkladnou péči o památkové objekty a historické dědictví města.

Město Chrudim má zpracovaný Plán regenerace městské památkové zóny na období 2013 – 2023 s přímým užitím v praxi památkové péče na území města. V tomto dokumentu jsou definovány priority pro regeneraci konkrétních objektů a prostranství na uvedené období.

Město má dále zpracovaný Regulační plán městské památkové zóny, přičemž v roce 2014 byly zahájeny práce na novém regulačním plánu.

Neuplatnění koncepce v podstatě pouze zachová aktuální stav životního prostředí dotčeného území, přičemž ovšem rezignuje na možnost sjednotit pohled na celkový rozvoj dotčeného území, definovat dlouhodobé cíle a priority, které jsou v souladu s udržitelným rozvojem města a návazně navrhnout konkrétní projekty vč. jejich způsobu realizace a financování.

3. CHARAKTERISTIKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V OBLASTECH, KTERÉ BY MOHLY BÝT PROVEDENÍM KONCEPCE VÝZNAMNĚ ZASAŽENY

Záměry – tj. opatření vyplývající ze stanovených cílů v jednotlivých rozvojových oblastech jsou uvedeny v návrhové části Strategického plánu udržitelného rozvoje města Chrudimi na roky 2015 - 2030.

Navržená opatření STRATEGICKÉHO PLÁNU jsou často organizačního, administrativního nebo plánovacího charakteru, a nemají takřka žádný významnější územní průmět a působení na životní prostředí bude neutrální.

Realizací STRATEGICKÉHO PLÁNU mohou být ovlivněny některé složky životního prostředí - především opatřeními navrženými v rozvojové oblasti B : Environmentální oblast (životní prostředí, územní rozvoj, doprava, bydlení).

Cílem opatření je vyvolávat kladné dopady na životní prostředí, což je reálné.

STRATEGICKÝ PLÁN neopomíjí řešení odpadového hospodářství, udržení čistoty ovzduší ve městě, řádnou údržbu toků na území města a jejich čistotu, zajištění kvalitní a funkční zeleně ve městě apod.

4. VEŠKERÉ SOUČASNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ JSOU VÝZNAMNÉ PRO KONCEPCI, ZEJMÉNA VZTAHUJÍCÍ SE K OBLASTEM SE ZVLÁŠTNÍM VÝZNAMEM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (NAPŘ. OBLASTI VYŽADUJÍCÍ OCHRANU PODLE ZVLÁŠTNÍCH PŘEDPISŮ)

V rámci STRATEGICKÉHO PLÁNU byly identifikovány také problémy v oblasti životního prostředí.

Slabé stránky :

- problematická veřejná prostranství v bytové výstavbě
- nedobudovaná kanalizace v okrajových částech města
- vysoká intenzita dopravy ve městě
- neuspokojivý technický stav silnic III. třídy ve městě
- železniční napojení města (vedlejší tah, časově poměrně náročná cesta do Pardubic)
- nedobudovaná cyklostezka Chrudim - Pardubice
- nedostatek parkovišť ve městě (včetně parkovišť pro autobusy a nákladní automobily), nedořešená doprava v klidu
- chybí zóna Bike and Ride

- negativní vliv dopravy v centru města na památkové objekty
- nedostatečné propojení města cyklostezkami s okolím
- dálkový přenos emisí z velkých zdrojů mimo řešené území (Pardubice)
- částečný přechod na vytápění domácností fosilními palivy v okrajových místních částech
- vodní toky nejsou ochráněny na Q_{100}
- nízká kvalita povrchových vod, zejména potoky vykazují zvýšené znečištění
- převažuje zemědělsky intenzivně využívaná krajina, rozptýlená zeleň a nízké zastoupení lesů v katastru města
- vysoké zornění území - nízká ekologická stabilita
- nedořešená koncepce ÚSES
- snížená ekologická stabilita a estetika krajiny
- staré ekologické zátěže na území města

Hrozby :

- pokračující suburbanizace
- naléhavá nutnost rekonstrukce některých památkových objektů vč. mobiliářů (kostely)
- mimořádné povodně při haváriích na přehradách Křižanovice a Seč
- znečištění toků haváriemi či nekontrolovaným vypouštěním odpadních vod
- uzavření skládky komunálních odpadů Nasavrky
- zvyšující se tlak na zábor zemědělské půdy neumožní realizaci prvků ÚSES a tím zvýšení ekologické stability krajiny

Návrh STRATEGICKÉHO PLÁNU na některé z těchto problémů reaguje. Mezi opatření, která na toto reagují, patří např. rozvíjení efektivního odpadového hospodářství, realizace úspor energie, udržení čistoty ovzduší ve městě, dopravní opatření, údržba a čistota toků na území města a další = opatření z rozvojové oblasti B (Environmentální oblast - životní prostředí, územní rozvoj, doprava, bydlení).

5. CÍLE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ STANOVENÉ NA MEZINÁRODNÍ, KOMUNITÁRNÍ NEBO VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI, KTERÉ MAJÍ VZTAH KE KONCEPCI, A ZPŮSOB, JAK BYLY TYTO CÍLE VZATY V ÚVAHU BĚHEM JEJÍ PŘÍPRAVY, ZEJMÉNA PŘI POROVNÁNÍ VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ

Problematika životního prostředí patří mezi 4 rozvojové oblasti / předměty řešení posuzovaného STRATEGICKÉHO PLÁNU, a je mezi opatřeními významně zohledněna.

Cíle :

Cíl B.1 - Zajistit kvalitní životní prostředí s důrazem na udržitelný rozvoj.

Cíl B.2 - Zajistit ve městě dopravu podporující kvalitní život občanů.

Cíl B.3 - Zaručit kvalitní urbanistický rozvoj s ohledem na potenciál města a nejhodnější strategický směr se zajištěním ochrany kulturních i přírodních hodnot území.

Pro posouzení vztahu koncepce k cílům ochrany životního prostředí je potřebné stanovit referenční cíle ochrany životního prostředí.

Referenční cíle ochrany životního prostředí slouží ke zjištění vazeb posuzovaného koncepčního dokumentu, kterým je daná strategie, z hlediska ochrany jednotlivých složek životního prostředí a zároveň k vyhodnocení souladu cílů a opatření stanovených v posuzovaném koncepčním dokumentu s cíli ochrany životního prostředí.

Referenční cíle byly převzaty z dokumentu Státní politika životního prostředí ČR (SPŽP), která je zásadním dokumentem pro sektorové i regionální politiky z hlediska životního prostředí v ČR.

Ochrana životního prostředí úzce souvisí s většinou sektorových politik a z tohoto zřetele je SPŽP průřezovou politikou, která musí být s ostatními sektorovými politikami jak koordinována, tak do nich integrována.

Ve Státní politice životního prostředí ČR jsou vymezeny 4 tématické oblasti a dílčí priority (cíle) :

Tématická oblast	Priorita
1. Ochrana a udržitelné využívání zdrojů	1.1 Zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu
	1.2 Prevence a omezování vzniku odpadů a jejich negativního vlivu na životní prostředí, podpora jejich využívání jako náhrady přírodních surovin
	1.3 Ochrana a udržitelné využívání půdního a horninového prostředí

2. Ochrana klimatu a zlepšení kvality ovzduší	2.1 Snižování emisí skleníkových plynů a omezování negativních dopadů klimatických změn
	2.2 Snížení úrovně znečištění ovzduší
	2.3 Efektivní a přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie
3. Ochrana přírody a krajiny	3.1 Ochrana a posílení ekologických funkcí krajiny
	3.2 Zachování přírodních a krajinných hodnot
	3.3 Zlepšení kvality prostředí v sídlech
4. Bezpečné prostředí	4.1 Předcházení rizik
	4.2 Ochrana prostředí před negativními dopady krizových situací způsobenými antropogenními nebo přírodními hrozbami

Pro každou z těchto oblastí je v SPŽP stanovena řada priorit, dílčích cílů a opatření, které by tyto cíle měly naplňovat - všechny uvedené cíle a opatření nelze sledovat, proto byly referenční cíle stanoveny spíše obecněji, a to takto :

1. zajištění ochrany povrchových a podzemních vod a vodních ekosystémů a jejich udržitelné využívání (vodní hospodářství)
2. zvýšení materiálového a energetického využití odpadů (odpady)
3. efektivní využívání a ochrana neobnovitelných přírodních zdrojů (využití zdrojů)
4. ochrana zemědělské půdy před záboru a degradací (ochrana půdy)
5. ochrana klimatu a adaptace na jeho změny (ochrana klimatu)
6. snížení celkové rozlohy území s překročenými kritickými zátěžemi ovzduší (ochrana ovzduší)
7. efektivní využívání obnovitelných zdrojů (využití OZE)
8. ochrana přírody, krajiny a přírodního prostředí ve městě (ochrana přírody)
9. ochrana životního prostředí a člověka před hlukem (ochrana před hlukem)
10. ochrana životního prostředí před negativními účinky živelních událostí (rizika)
11. ochrana zdraví obyvatel (zdraví)

Způsob zohlednění těchto cílů v posuzované koncepci je podrobněji řešen v dalších kapitolách.

6. ZÁVAŽNÉ VLIVY (VČETNĚ SEKUNDÁRNÍCH, SYNERGICKÝCH, KUMULATIVNÍCH, KRÁTKODOBÝCH, STŘEDNĚDOBÝCH A DLOUHODOBÝCH, TRVALÝCH A PŘECHODNÝCH, POZITIVNÍCH A NEGATIVNÍCH VLIVŮ) NAVRHOVANÝCH VARIANT KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Použitá metodika vyhodnocení vlivů na životní prostředí vychází z požadavků "Metodiky vyhodnocení vlivů regionálních rozvojových koncepcí na životní prostředí" (MŽP, 2001).

Postup vyhodnocení je možné rozdělit do několika dílčích kroků :

1. Vymezení jednotlivých opatření – tj. opatření dle návrhové části.
2. Číselné orientační hodnocení vlivů jednotlivých opatření na jednotlivé hlavní oblasti životního prostředí, respektive referenční cíle ochrany životního prostředí - tabulkové hodnocení -2, -1, 0, 1, 2.
3. Podrobnější zhodnocení vlivů případných tzv. "problémových" záměrů – rozbor možných negativních vlivů na životní prostředí a jejich vyhodnocení.
4. Navržení opatření ke zmírnění negativních vlivů.

TABULKOVÉ ORIENTAČNÍ VYHODNOCENÍ VLIVŮ

Pro zjištění, zda a jak může realizace opatření uvedených ve STRATEGICKÉM PLÁNU ovlivnit životní prostředí, bylo provedeno tabulkové hodnocení významnosti vlivů.

Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o koncepci a většina opatření není stanovena konkrétně (tj. není znám přesný způsob jejich realizace, lokalizace, termín apod.), je nutné brát toto hodnocení jako orientační. V rámci principu předběžné opatrnosti bylo hodnocení prováděno při očekávání "horší" varianty.

Pro hodnocení opatření byla použita následující stupnice :

2	–	potenciálně významný pozitivní vliv
1	–	potenciálně pozitivní vliv
0	–	zanedbatelný (neutrální) vliv
-1	–	potenciálně mírně negativní vliv menšího rozsahu
-2	–	potenciálně významný negativní vliv
?	–	vliv není možné určit

Uvedené číselné hodnocení slouží k přehledné identifikaci potenciálních vlivů na jednotlivé oblasti životního prostředí a zároveň umožňuje porovnat jednotlivá opatření mezi sebou navzájem.

Strategický plán udržitelného rozvoje města Chrudimi 2015 - 2030 je zaměřen na 4 rozvojové oblasti :

- Rozvojová oblast A - Ekonomika (ekonomika, podnikání, cestovní ruch).
- Rozvojová oblast B - Environmentální oblast (životní prostředí, územní rozvoj, doprava, bydlení).
- Rozvojová oblast C - Sociálně-společenská oblast (sociální oblast, zdraví, vzdělávání, kultura, sport, volnočasové aktivity).
- Rozvojová oblast D - Strategické řízení, kvalitní úřad a organizace města.

V rozvojových oblastech je navrženo celkem 11 specifických cílů a k jejich naplnění je doporučena řada opatření.

Opatření jsou spíše obecného charakteru tak, aby postihovala řešení cílů po celou dobu platnosti STRATEGICKÉHO PLÁNU a byla rámcem, v kterém budou každoročně přijímány konkrétní projekty / záměry - dle aktuální potřeby a finanční dostupnosti.

Opatření jsou tedy předmětem hodnocení, i když není a ani nemůže být známa konkrétní podoba řady projektů, tj. především jejich lokalizace v území, velikost, způsob realizace apod.

Hodnocení je z tohoto důvodu možné provést pouze v obecnější rovině. Řada opatření také nemá konkrétní územní dopad, proto je pravděpodobné, že nebudou mít ani vliv na životní prostředí nebo veřejné zdraví.

Tabulka 6 : Posouzení významnosti vlivů koncepce na životní prostředí

Cíl	Opatření	Rozvojová oblast A : EKONOMIKA										
		1. Vodní hospodářství	2. Odpady	3. Využití zdrojů	4. Ochrana půdy	5. Ochrana klimatu	6. Ochrana ovzduší	7. Využití OZE	8. Ochrana přírody	9. Ochrana před hlukem	10. Rizika	11. Zdraví
A.1 - Podporovat podnikatelské aktivity ve městě a zaměstnanost	A.1.1 - Aktivně spolupracovat s KHK a jednotlivými podnikatelskými subjekty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	A.1.2 - Nabízet pronájmy volných nemovitostí v majetku města a PZ podnikatelům	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
	A.1.3 - Podporovat přímé napojení průmyslových zón a města na obchvat	0	0	0	-1	0	1	0	0	1	0	0
	A.1.4 - Podporovat a rozvíjet tradiční řemesla a služby ve městě	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A.2 - Rozvíjet cestovní ruch	A.2.1 - Rozvíjet služby v cestovním ruchu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	A.2.2 - Rozvíjet infrastrukturu cestovního ruchu	0	-1	1	-1	0	0	0	0	0	0	0

	A.2.3 - Podporovat a koordinovat společné aktivity subjektů v cestovního ruchu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Rozvojová oblast B : ENVIRONMENTÁLNÍ OBLAST												
B.1 - Zajistit kvalitní životní prostředí s důrazem na udržitelný rozvoj	B.1.1 - Rozvíjet efektivní odpadové hospodářství	0	2	0	2	0	0	1	0	0	0	1
	B.1.2 - Zajišťovat kvalitní a funkční zeleň ve městě	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	1
	B.1.3 - Naplňovat Energetickou politiku města - snižovat energetickou náročnost objektů v majetku města	0	0	0	0	2	2	1	0	0	0	0
	B.1.4 - Zajišťovat udržení čistoty ovzduší ve městě	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	2
	B.1.5 - Zajišťovat řádnou údržbu toků na území města a jejich čistotu	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	B.1.6 - Podporovat osvětu a vzdělávání v oblasti ochrany životního prostředí pro všechny typy škol a širokou veřejnost	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B.2 - Zajistit ve městě dopravu podporující kvalitní život občanů	B.2.1 - Podporovat veřejnou dopravu osob	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	0
	B.2.2 - Snižovat nutnost používání individuální automobilové dopravy, podpora alternativních druhů dopravy	0	0	0	-1	1	1	0	0	1	0	2
	B.2.3 - Rozvoj infrastruktury a bezpečnost v dopravě	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	2
	B.2.4 - Snižování negativního vlivu dopravy na životní prostředí	0	0	0	0	2	2	0	0	2	0	2
	B.2.5 - Zajistit osvětu veřejnosti v problematice bezpečnosti silniční dopravy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B.3 - Zaručit kvalitní urbanistický rozvoj s ohledem na potenciál města a nejhodnější strategický směr se zajištěním ochrany kulturních i přírodních hodnot území	B.3.1 - Zajistit kvalitní urbanismus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	B.3.2 - Podpořit kvalitní bydlení	0	0	0	-1	0	0	0	-1	0	0	1
Rozvojová oblast C : SOCIÁLNĚ-SPOLEČENSKÁ OBLAST												
C.1 - Podporovat kvalitní školství a vzdělávání (Chrudim - Athény východních Čech)	C.1.1 - Zajistit stabilní podporu města pro udržení infrastruktury kvalitních škol a školských zařízení	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	C.1.2 - Podporovat udržení oborové struktury vzdělávání	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	C.1.3 - Využívat dalších organizací města i nestátních neziskových organizací jako vzdělávacích a společenských center	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	C.1.4 - Podporovat výchovu k udržitelnému rozvoji a zdravému životnímu stylu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2

C.2 - Vytvářet širokou nabídku kulturních, společenských, sportovních a volnočasových aktivit; zachovat kulturní dědictví	C.2.1 - Podporovat tradiční a rozvíjet nové kulturní aktivity a instituce místního, regionálního i národního významu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	C.2.2 - Zajišťovat kvalitní péči o movité i nemovité památky a hmotné i nehmotné kulturní dědictví na území města	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	C.2.3 - Podporovat tradiční i nově vznikající sportovní akce a instituce	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	C.2.4 - Zajišťovat kvalitní péči o sportovní zařízení, areály a plochy ve vlastnictví města k aktivnímu odpočinku na území města	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	C.2.5 - Podporovat dostatečně širokou nabídku sportovních a volnočasových aktivit pro všechny věkové kategorie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
C.3 - Formovat komplexní síť zdravotních a sociálních služeb	C.3.1 - Podporovat uplatnitelnost znevýhodněných skupin obyvatelstva na trhu práce	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	C.3.2 - Rozvíjet a podporovat síť sociálních služeb ve městě pro všechny cílové skupiny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	C.3.3 - Podporovat dostupnou zdravotní péči (ambulantní, terénní, pobytovou)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	C.3.4 - Propojovat zdravotní a sociální péči ve městě	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	C.3.5 - Podporovat programy prevence onemocnění a péče o zdraví obyvatel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	C.3.6 - Zajišťovat prevenci kriminality a bezpečnost ve městě	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	C.3.7 - Udržovat nabídku přiměřeného bydlení pro znevýhodněné skupiny obyvatelstva a rozvíjet propustné bydlení ve městě	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Rozvojová oblast D : STRATEGICKÉ ŘÍZENÍ, KVALITNÍ ÚŘAD A ORGANIZACE MĚSTA												
D.1 - Zajistit zdravé financování - účelně a hospodárně nakládat s finančními prostředky a majetkem města a jím zřízených organizací bez nezodpovědného zadlužování	D.1.1 - Dodržovat stanovená pravidla pro zadlužování města	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	D.1.2 - Systémově plánovat a připravovat záměry v oblasti dotační politiky města	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	D.1.3 - Zodpovědně připravovat projekty - kvalitně, systematicky nejen ve vazbě na dotace	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	D.1.4 - Nastavit rozpočtovou politiku dle zásady 3E - efektivnost, účelnost, hospodárnost	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	D.1.5 - Zefektivnění nakládání s majetkem města	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	D.1.6 - Nastavit kvalitní řídicí a kontrolní systémy hospodaření u organizací zřízených městem a jejich monitoring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D.2 - Zajistit efektivní řízení města a úřadu	D.2.1 - Realizovat metody kvality – MA 21, CAF, BI, EMAS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

prostřednictvím moderních metod - kvalitně fungující a komunikující úřad	D.2.2 - Dodržovat implementační pravidla strategického plánování a řízení	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	D.2.3 - Využívat moderní IT technologie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	D.2.4 - Podporovat celoživotní vzdělávání zaměstnanců MěÚ a městem zřizovaných organizací	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D.3 - Rozvíjet komunikaci a práci s občany, institucemi a podnikatelskou veřejností	D.3.1 - Komunikovat s veřejností prostřednictvím MA 21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	D.3.2 - Spolupracovat s klíčovými partnery (školy, NNO, podnikateli apod.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

KOMENTÁŘ

- Rozvojová oblast A - Ekonomika (ekonomika, podnikání, cestovní ruch).

V této rozvojové oblasti nebyly identifikovány žádné potenciálně významnější negativní vlivy na životní prostředí. Většina opatření bude mít vliv neutrální. Pouze v případě budování dopravní infrastruktury (opatření A.1.3, A.2.2) je třeba zvažovat rozsah záboru půdního fondu. Naopak opatření na rozvoj cestovního ruchu mohou mít potenciálně pozitivní vliv na zdraví obyvatel.

- Rozvojová oblast B - Environmentální oblast (životní prostředí, územní rozvoj, doprava, bydlení).

V rámci této rozvojové oblasti je navrženo nejvíce opatření s dopadem na životní prostředí, a to pozitivním.

Většina opatření s předpokládaným potenciálně významným pozitivním vlivem se týká ochrany ovzduší, snižování hluchosti a ochrany veřejného zdraví (opatření B.1.3, B.1.4, B.2.2, B.2.3, B.2.4).

Z této skupiny je třeba speciálně vyzdvihnout opatření B.2.4 Snižování negativního vlivu dopravy na životní prostředí - v případě působení silniční dopravy jde nejen o hluk, ale i emise, dopravní dostupnost města apod. Uvedenému opatření by měla být při navrhování konkrétních záměrů dána priorita.

U některých opatření byly identifikovány také potenciálně negativní vlivy - jedná se především o případné záboru zemědělské půdy pro potřeby dopravní infrastruktury či bytové výstavby (opatření B.2.2, B.2.3, B.3.2) - tyto vlivy je třeba zmírňovat vhodným umístěním záměrů na méně hodnotné zemědělské půdy, příp. ještě lépe do již nevyužívaných ploch. Problematika je standardně řešena v rámci územního plánování, příp. procesu EIA.

Významné negativní dopady na životní prostředí a veřejné zdraví, které by nebyly minimalizovatelné standardními postupy, nebyly zjištěny.

- Rozvojová oblast C - Sociálně-společenská oblast (sociální oblast, zdraví, vzdělávání, kultura, sport, volnočasové aktivity).

V rámci rozvojové oblasti C se řeší především sociální služby, zdraví, vzdělávání a podpora volnočasových aktivit - je tedy zřejmé, že naplnění doporučených opatření a na ně navazujících projektů přispěje ke zlepšení kvality sociálních služeb a částečně tím pádem i ke zdraví obyvatel. Nedají se zde předpokládat žádné negativní dopady na životní prostředí.

- Rozvojová oblast D - Strategické řízení, kvalitní úřad a organizace města.

V rozvojové oblasti D nelze předpokládat jiný než neutrální vliv navržených opatření na životní prostředí (opatření v této rozvojové oblasti jsou organizačního, administrativního nebo plánovacího charakteru - bez jakéhokoliv územního průmětu).

Vlivy sekundární, synergické, kumulativní :

Vlivy uvedeného charakteru (negativní) jsou často spojovány s dopravní zátěží, která může být vyvolána realizací některých opatření v rozvojové oblasti A nebo B - funkčním využitím zejména ploch pro výrobu a skladování, dopravní infrastrukturu (silniční), rekreaci a cestovní ruch.

Konkrétní záměry budou řešeny v rámci procesu dle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění.

Koncepce opatřeními zejména v rozvojové oblasti B - Environmentální oblast, garantuje důraz na ochranu životního prostředí při stanovování konkrétních projektů / záměrů.

Pozitivní synergické a kumulativní dopady realizace koncepce a v ní navržených opatření se dají předpokládat především v oblasti veřejného zdraví, koncepce navrhuje opatření pro zajištění kvalitního životního prostředí (rozvojová oblast B), podporuje sportovní aktivity, zdravotní a sociální péči (rozvojová oblast C) - vytváří tedy předpoklady pro zlepšení podmínek pro veřejné zdraví.

Vlivy krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé :

Faktory působící v krátkodobém pohledu, s relativně okamžitým efektem na životní prostředí, se typicky uplatní při realizaci opatření na plochách sídelní zeleně (opatření B.1.2).

Vlivy ostatních navržených opatření jsou spíše střednědobého a dlouhodobého charakteru.

Vlivy trvalé a přechodné :

Doporučovaná opatření jsou v případě realizace stavebních projektů trvalého charakteru, alespoň relativně, např. při využití ploch pro výstavbu rodinných a bytových domů, dopravní infrastruktury a infrastruktury cestovního ruchu.

Přechodný vliv má vždy vlastní realizace, tedy příprava území pro výstavbu a stavební práce. Etapa výstavby se neobejde bez určitého ovlivnění prostředí – hlukem, prašností, emisemi z dopravy. Jedná se o záporné vlivy, avšak většinou charakterizované jako velikostně malé a významem mírně negativní. Bývají obyvatelstvem tolerovány, zejména z důvodu dočasnosti vlivu a provádění v denní době. Pokud nejsou stavební práce rozsáhlé, lze obecně předpokládat, že vlivy způsobované stavebními a montážními pracemi jsou zaznamenávány pouze v bezprostředním okolí dotčeného prostoru.

Vlivy kladné a záporné :

Koncepce v zásadě zcela jistě vytváří předpoklady pro pozitivní působení na obyvatelstvo a životní prostředí – významný záporný vliv koncepce v předložené podobě nebyl zjištěn s tím, že hlavní zátěž a zodpovědnost posuzování se přesune na hodnocení záměrů (konkrétních projektů) podle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění.

7. PLÁNOVANÁ OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, SNÍŽENÍ NEBO KOMPENZACI VŠECH VLVIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ VYPLÝVAJÍCÍCH Z PROVEDENÍ KONCEPCE

Při vyhodnocování jednotlivých opatření obsažených v koncepci nebyly zjištěny žádné potenciálně významnější negativní vlivy.

Navržené aktivity jsou často organizačního, administrativního nebo koncepčního charakteru a není nutné je před jejich realizací posuzovat z hlediska vlivů na životní prostředí.

U některých opatření se dá předpokládat jejich naplnění realizováním projektů stavebního charakteru, např. v případě opatření :

- A.1.3 Podporovat přímé napojení průmyslových zón a města na obchvat
- A.2.1 Rozvíjet služby v cestovním ruchu
- A.2.2 Rozvíjet infrastrukturu cestovního ruchu
- B.2.2 Snižovat nutnost používání individuální automobilové dopravy, podpora alternativních druhů dopravy
- B.2.3 Rozvoj infrastruktury a bezpečnost v dopravě

U těchto záměrů bude s ohledem na jejich charakter a rozsah v rámci zjišťovacího řízení prověřeno, zda je zde nutné posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v aktuálním znění. V této fázi budou posouzeny všechny vlivy již konkrétních záměrů z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.

8. VÝČET DŮVODŮ PRO VÝBĚR ZKOUMANÝCH VARIANT A POPIS, JAK BYLO POSUZOVÁNÍ PROVEDENO, VČETNĚ PŘÍPADNÝCH PROBLÉMŮ PŘI SHROMAŽDOVÁNÍ POTŘEBNÝCH ÚDAJŮ (NAPŘ. TECHNICKÉ NEDOSTATKY NEBO NEDOSTATEČNÉ KNOW-HOW)

Strategický plán udržitelného rozvoje města Chrudimi 2015 - 2030 je předkládán jako jednovariantní, nebylo proto prováděno hodnocení a porovnávání jednotlivých variant.

Potřebné je však zdůraznit, že opatření uvedená v návrhové části koncepce jsou spíše obecného charakteru tak, aby postihovala řešení cílů po celou dobu platnosti STRATEGICKÉHO PLÁNU a byla rámcem, v kterém budou každoročně přijímány konkrétní projekty / záměry - dle aktuální potřeby a finanční dostupnosti.

Konkrétní projekty budou hodnoceny dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění.

9. STANOVENÍ MONITOROVACÍCH UKAZATELŮ (INDIKÁTORŮ) VLIVU KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění zavazuje předkladatele koncepcí (v tomto případě město Chrudim), aby zajistil sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. Pokud předkladatel na základě tohoto sledování zjistí, že provádění koncepce má nepředvídané závažné negativní vlivy na životní prostředí nebo veřejné zdraví, je povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění těchto vlivů, informovat o tom příslušný úřad a dotčené správní úřady a současně rozhodnout o změně koncepce.

Nedílnou součástí procesu strategického plánování představuje soustavné monitorování průběhu realizace a vyhodnocování jeho výsledků.

Ke stanovení monitorovacích ukazatelů vlivu koncepce STRATEGICKÉHO PLÁNU na životní prostředí lze s výhodou použít indikátory z Auditů udržitelného rozvoje k hodnocení kategorie "A" města Chrudimi v realizaci místní Agendy 21, a to indikátory z tématických okruhů Životní prostředí a Zdraví obyvatel.

Téma 2 - Životní prostředí

- Celková spotřeba pitné vody v domácnostech/počet obyvatel (l/osoba)
- Čištění odpadních vod - Podíl obyvatel napojených na kvalitní čištění odpadních vod (domácnosti)
- Nakládání s dešťovými vodami - % plochy zastavěného území města, odkud je odváděna dešťová voda do oddílné kanalizace, zasakuje do země nebo je odváděna do toků (inverzně – neodtéká jednotnou kanalizací na ČOV)
- Realizace ÚSES - Podíl funkčních ÚSES z navržených ÚSES (tj. podíl délky biokoridorů a plochy biocenter v %)
- Veřejná zeleň - Podíl zelených ploch v zastavěném území (% plochy)
- Veřejná zeleň - Průměrná sadovnická hodnota stromů v rámci veřejné zeleně (na používané stupnici 1 - 5) v intravilánu
- Liniová zeleň - Délka liniové zeleně (km) / plocha města (km/km²)
- Plochy invazních druhů zeleně s výskytem křídlatky, bolševníku a netýkavky vyjma cíleně vysázené okrasné zeleně (např. trnovník akát) na území obce, příp. plocha jednotlivých invazních druhů rostlin (ha)
- Plocha certifikovaných lesů (FSC, PEFC) + lesů zvláštního určení / celková plocha lesů (%)
- Zábory zemědělské půdy v I. a II. třídě ochrany za dané období / celková plocha zemědělské půdy v I. a II. třídě ochrany na území města
- Podíl nově zastavěných pozemků v zastavěném území k nově zastavěným pozemkům v zastavitelné ploše
- Koncentrace polévatého prachu PM₁₀ : prům. 24 hodinová koncentrace, prům. roční koncentrace
- Délka realizovaných pásů izolační zeleně / celková délka existujících a navržených pásů zeleně (%)
- Sledování koncentrací dalších problémových látek (SO₂, NO_x apod.)
- Plocha veřejných zpevněných ploch v obci ošetřovaná v průběhu roku zametáním nebo jiným způsobem jako ochrana před prašností (m², počet za rok)

Téma 5 - Zdraví obyvatel

- Plánování zdravotních služeb v souvislosti s problémy ve městě (verbální vyjádření)
- Zabývá se město zdravím a dopadem na zdraví ve svých strategiích ? (verbální vyjádření)
- Počet preventivních akcí zaměřených na podporu zdraví a zdravého životního stylu
- Počet dětských hřišť a zařízení pro fyzickou aktivitu dospělých
- Objem činnosti věnovaný aktivnímu stárnutí
- Počet nekuřáckých provozoven (částečně oddělené, celé)
- Incidence zhoubných nádorů - počet nových onemocnění v daném roce na 100 000 obyvatel trvale žijících ve městě v roce
- Hospitalizace pro poranění (úrazy) a otravy na 100 000 obyvatel a jakého původu / důvodu ?
- Standardizovaná úmrtnost ze všech příčin a pro hlavní diagnózy - Hodnota úmrtnosti, která by se vyskytovala v reálné populaci za předpokladu, že její věková struktura by odpovídala věkové struktuře populace standardní (Evropské)
- Počet léčených diabetiků. Zahrnuje léčená stávající a nová onemocnění/100000 za rok
- Počet případů hospitalizace celkem a pro hlavní diagnózy - Počet hospitalizovaných na 100 000 obyvatel, hospitalizace je obecné označení pro delší vícedenní léčbu osob, resp. pacientů v lůžkovém zdravotnickém zařízení, které nelze léčit ambulantně v roce
- Počet nově hlášených sexuálně přenosných onemocnění (syfilis, kapavka) - Výskyt nových onemocnění na 100 000 obyvatel v roce
- Počet alimentárních onemocnění (salmonelózy, kampylobakteriózy) - Výskyt nových onemocnění na 100 000 obyvatel v roce
- Počet nových onemocnění hepatitidou typu A,B,C v roce na 100 000 obyvatel
- Počet léčených alergiků a astmatiků/100000, zahrnuje léčená stávající a nová onemocnění za rok
- Střední délka života při narození (ve 45 a 60 nebo 65 letech)

Indikátory jsou stanoveny správně, není třeba je měnit a lze je používat při sledování vlivů schválené koncepce STRATEGICKÉHO PLÁNU na životní prostředí.

10. POPIS PLÁNOVANÝCH OPATŘENÍ K ELIMINACI, MINIMALIZACI A KOMPENZACI NEGATIVNÍCH VLIVŮ ZJIŠTĚNÝCH PŘI PROVÁDĚNÍ KONCEPCE

Konkrétní projekty budou hodnoceny dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění.

Pro zmírnění potenciálně negativních vlivů na životní prostředí navrhuji respektovat především tato opatření obecného charakteru :

- Při výběru investic důkladně zvažovat výběr záměrů do rozvojových a přestavbových ploch - s důrazem na splnění cílů rozvojové oblasti B - Environmentální oblast.
- Nové rozvojové záměry (dopravní infrastruktura, bytová výstavba apod.) lokalizovat na zemědělskou půdu v nižší třídě ochrany, příp. efektivněji využívat stávající nevyužívané plochy nebo brownfields s cílem ochrany zemědělského půdního fondu.
- U nových záměrů používat nejlepší dostupné technologie (BAT – Best Available Technologies).
- Konkrétní využití rozvojových ploch by z hlediska svého charakteru mělo obecně zohledňovat pouze takové aktivity, které by vylučovaly ohrožení životního prostředí a zdraví nad únosnou míru vlivem zejména :
 - množství emisí vypouštěných do ovzduší a vodních toků
 - hlučnosti ze zařízení (zejména u provozů s nepřetržitým provozem)
 - způsobu nakládání se závadnými látkami
 - skladování chemických látek / směsí a odpadů
 - úrovně bezpečnosti provozu
- Konkrétní záměry vycházející z předložené koncepce navrhovat a realizovat s ohledem na ochranu přírody a krajiny, ochranu zemědělského půdního fondu a pozemků určených pro plnění funkce lesa, jakož i ochranu veřejné zeleně.
- V rámci rekonstrukcí objektů zajistit současně opatření pro snížení spotřeby energie.
- V rámci nových rozvojových ploch současně vždy v rámci možností realizovat výsadby ochranné zeleně včetně dřevinné vegetace s cílem přispět k vizuálnímu odstínění, snížení hlučnosti, i ke zvýšení zásaku dešťových vod, zpomalení a snížení odtoku vod z území a zlepšení vodní bilance.

11. STANOVENÍ INDIKÁTORŮ (KRITÉRIÍ) PRO VÝBĚR PROJEKTU

STRATEGICKÝ PLÁN obsahuje cíle a opatření spíše obecného charakteru.

Hlavním kritériem pro přijímání konkrétních projektů k realizaci bude aktuální potřeba města a finanční možnosti. Pokud by byly při výběru projektů řešeny i vlivy na životní prostředí, lze orientačně využít výše uvedených indikátorů (kap. 9), resp. porovnání vlivu konkrétních záměrů na životní prostředí pomocí těchto indikátorů. Před realizací jednotlivých záměrů v daných plochách bude posouzeno, zda spadají do působnosti zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění. Tyto indikátory je poté možno využít také v procesu EIA u těchto jednotlivých záměrů. Zde je však třeba opětovně zdůraznit, že s ohledem na charakter koncepce budou při výběru projektů pravděpodobně používány spíše indikátory ekonomického zaměření.

12. VLIVY KONCEPCE NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

V rámci hodnocení vlivů jednotlivých opatření - viz kapitola 6 - nebyly identifikovány žádné významnější negativní vlivy na lidské zdraví. Naopak u řady opatření se dají předpokládat potenciálně pozitivní vlivy na veřejné zdraví.

Speciální význam přičítám doporučenému opatření B.2.4 Snižování negativního vlivu dopravy na životní prostředí - v případě působení silniční dopravy jde nejen o hluk, ale i dopravní zplodiny, bezpečnost apod. Realizace záměrů v této oblasti má potenciálně významný pozitivní vliv na zdraví a životní prostředí - komplexní.

Navržená opatření plně korelují s dlouhodobou snahou o integraci zdravotních hledisek do plánování a rozhodování města - systematickým zájmem o zdraví obyvatelstva.

V rámci projektu Zdravé město a místní Agenda 21 byla zpracována Analýza zdravotního stavu obyvatel (dle stanovených odborných indikátorů) a data z této studie jsou využívána pro procesy rozhodování ve městě i jako podklad pro tvorbu strategických dokumentů města - mj. části STRATEGICKÉHO PLÁNU.

13. NETECHNICKÉ SHRNUÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ

Předložená koncepce "Strategický plán udržitelného rozvoje města Chrudimi 2015 - 2030" obsahuje čtyři rozvojové oblasti :

- Rozvojová oblast A - Ekonomika (ekonomika, podnikání, cestovní ruch).
- Rozvojová oblast B - Environmentální oblast (životní prostředí, územní rozvoj, doprava, bydlení).
- Rozvojová oblast C - Sociálně-společenská oblast (sociální oblast, zdraví, vzdělávání, kultura, sport, volnočasové aktivity).
- Rozvojová oblast D - Strategické řízení, kvalitní úřad a organizace města.

V rozvojových oblastech je navrženo celkem 11 specifických cílů a k jejich naplnění je doporučena řada opatření.

Opatření jsou spíše obecného charakteru tak, aby postihovala řešení cílů po celou dobu platnosti STRATEGICKÉHO PLÁNU a byla rámcem, v kterém budou každoročně přijímány konkrétní projekty / záměry - dle aktuální potřeby a finanční dostupnosti.

Opatření byla předmětem hodnocení vlivu na životní prostředí, i když není a ani nemůže být známa konkrétní podoba řady projektů.

Posouzení bylo provedeno ve vztahu k cílům životního prostředí, které byly navrženy s ohledem na požadavky Státní politiky životního prostředí ČR.

V rámci posuzování nebyly zjištěny žádné potenciálně významné negativní vlivy na životní prostředí, naopak se dá předpokládat, že řada záměrů obsažených v koncepci bude mít kladný dopad na oblast životního prostředí a veřejné zdraví.

Většina opatření s předpokládaným potenciálně významným pozitivním vlivem se týká ochrany ovzduší, snižování hlučnosti a ochrany veřejného zdraví - zejména je třeba vyzdvihnout opatření ke snižování negativního vlivu dopravy na životní prostředí - v případě působení silniční dopravy jde nejen o hluk, ale i dopravní zplodiny, bezpečnost apod.; uvedenému opatření by měla být při navrhování konkrétních záměrů dána priorita.

Potenciálně možné negativní vlivy souvisí především se záborů zemědělské půdy.

Strategickou prioritou města by mělo být po dokončení I. etapy obchvatu I/37 navázání realizace II. etapy, a dále příprava nového napojení silnice I/17 severně od města.

Na základě provedeného vyhodnocení je možné konstatovat, že předložená koncepce "Strategický plán udržitelného rozvoje města Chrudimi na roky 2015 - 2030" nebude mít významné negativní dopady na životní prostředí a veřejné zdraví. Jednotlivé dílčí projekty, u kterých to bude s ohledem na jejich konkrétní podobu, rozsah a lokalizaci vyžadováno, budou předmětem posouzení dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění.

14. SOUHRNNÉ VYPOŘÁDÁNÍ VYJÁDŘENÍ OBDRŽENÝCH KE KONCEPCI Z HLEDISKA VLVIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

V průběhu zjišťovacího řízení provedeného Krajským úřadem Pardubického kraje, odborem životního prostředí a zemědělství se ke koncepci vyjádřily následující subjekty :

- Krajská hygienická stanice Pardubického kraje se sídlem v Pardubicích, územní pracoviště Chrudim
č.j. KHSPA 07781/2015/HOK-CR ze dne 5.6.2015 - požaduje koncepci posuzovat dle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění
- Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Hradec Králové
zn. ČIŽP/45/IPP/1507463.001/15/KDR ze dne 9.6.2015 - nemá zásadní připomínky
- Krajský úřad Pardubického kraje, odbor životního prostředí a zemědělství
č.j. KrÚ 39894/2015/OŽPZ/PP ze dne 15.6.2015 - nemá zásadní připomínky

POŽADAVEK	VYPOŘÁDÁNÍ
Krajská hygienická stanice Pardubického kraje	
<ul style="list-style-type: none"> - doplnit a opravit nepřesnosti v kapitolách týkajících se "Letecké dopravy" a "Hluku z výrobních provozů" - do kapitoly "Silniční hluk" je třeba mezi priority vedle dobudování obchvatu I/37 zařadit i přípravu severního napojení I/17 a výhledovou obslužnou komunikaci "západ" - v posouzení je třeba zdůraznit pečlivý výběr investic do rozvojových a přestavbových ploch 	<ul style="list-style-type: none"> - v oznámení byly uvedeny údaje z koncepce, které jsou v posouzení (v kap. 2) doplněny a upřesněny (ve spolupráci s KHS) - požadavek na pečlivé posuzování nových provozů (zejména s nepřetržitým provozem) je zdůrazněn ve stanovených podmínkách pro provádění koncepce - investice jsou jako priority doplněny do kap. 2 posouzení - požadavek je zdůrazněn ve stanovených podmínkách pro provádění koncepce

<p>ČiŽP, oblastní inspektorát Hradec Králové</p> <ul style="list-style-type: none"> - ČiŽP upozorňuje, že realizace jednotlivých konkrétních záměrů vycházejících z předložené koncepce bude podléhat posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění - ČiŽP doporučuje, aby konkrétní záměry vycházející z předložené koncepce byly navrhovány a realizovány s ohledem na ochranu přírody a krajiny, ochranu zemědělského půdního fondu a pozemků určených pro plnění funkce lesa, jakož i na ochranu veřejné zeleně - zároveň doporučuje, aby při realizaci konkrétních záměrů byla vzata v potaz koncepční opatření vyplývající ze souvisejících dokumentů, a to zejména řešící ochranu dotčeného území proti povodním, ochranu vodních zdrojů a nakládání s odpady 	<ul style="list-style-type: none"> - ano, upozornění je respektováno a nutnost posouzení konkrétních záměrů dle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění je zdůrazněna např. v kap. 7 posouzení - doporučení je respektováno a projevilo se ve stanovených podmínkách pro provádění koncepce
<p>Krajský úřad Pardubického kraje, odbor životního prostředí a zemědělství</p> <ul style="list-style-type: none"> - KrÚ doporučuje opravit v textu zkratku PP - správně je PR Habrov (na str. 16) 	<ul style="list-style-type: none"> - oprava je provedena (v kap. 2 posouzení)

15. ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

Na základě výše uvedených skutečností je možné konstatovat, že předložená koncepce "Strategický plán udržitelného rozvoje města Chrudimi na roky 2015 - 2030" nebude mít významné negativní dopady na životní prostředí a veřejné zdraví. Jednotlivé dílčí projekty, u kterých to bude s ohledem na jejich konkrétní podobu, rozsah a lokalizaci vyžadováno, budou předmětem posouzení dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění.

Pro zmírnění potenciálně negativních vlivů na životní prostředí navrhuji v budoucích řízeních respektovat především tato opatření obecného charakteru :

- Při výběru investic důkladně zvažovat výběr záměrů do rozvojových a přestavbových ploch.
- Nové rozvojové záměry (dopravní infrastruktura, bytová výstavba apod.) lokalizovat na zemědělskou půdu v nižší třídě ochrany, příp. efektivněji využívat stávající nevyužívané plochy nebo brownfields.

- U nových záměrů používat nejlepší dostupné technologie (BAT – Best Available Technologies).
- Konkrétní využití rozvojových ploch by z hlediska svého charakteru mělo obecně zohledňovat pouze takové aktivity, které by vylučovaly ohrožení životního prostředí a zdraví nad únosnou míru vlivem zejména :
 - množství emisí vypouštěných do ovzduší a vodních toků
 - hlučnosti ze zařízení (zejména u provozů s nepřetržitým provozem)
 - způsobu nakládání se závadnými látkami
 - skladování chemických látek / směsí a odpadů
 - úrovně bezpečnosti provozu
- Konkrétní záměry vycházející z předložené koncepce navrhovat a realizovat s ohledem na ochranu přírody a krajiny, ochranu zemědělského půdního fondu a pozemků určených pro plnění funkce lesa, jakož i ochranu veřejné zeleně.
- V rámci rekonstrukcí objektů zajistit současně opatření pro snížení spotřeby energie.
- V rámci nových rozvojových ploch současně vždy v rámci možností realizovat výsadby ochranné zeleně.

Strategickou prioritou města by mělo být po dokončení I. etapy obchvatu komunikace I/37 navázání realizace II. etapy, a dále příprava nového napojení silnice I/17 severně od města.

POUŽITÉ PODKLADY A LITERATURA

Podklady :

- MŽP ČR (2001) : Metodika posuzování vlivu regionálních rozvojových koncepcí na životní prostředí.
- Oznámení koncepce podle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění - Strategický plán udržitelného rozvoje města Chrudimi 2015 - 2030. RNDr. Irena Dvořáková, Chrudim. 05/2015.
- Strategický plán udržitelného rozvoje města Chrudimi 2015 - 2030 (Analytická část, SWOT analýza + Návrhová část). Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje, 08/2014 a Městský úřad Chrudim, Odbor územního plánování a regionálního rozvoje, 05/2015.
- Závěr zjišťovacího řízení č.j. KrÚ 41333/201 5/OŽPZ/PP ze dne 24.6.2015.

- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění.

Internetové stránky : databaze-strategie.cz

geoportal.cenia.cz

heis.vuv.cz

hydro.chmi.cz

hydro.lb.chmi.cz

chmi.cz

chrudim.eu

chrudimskalupa.cz

mzcr.cz

natura2000.cz

pardubickykraj.cz

portal.gov.cz

scitani2010.rsd.cz

vdb.czso.cz

wmap.cz